

"Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom zadnjine nedelje, vročina velja za Avstrijo: za celo leto 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane celo leto 5 krov, za Avstrijo pa 6 krov; drugo inozemstvo se skupno naročino z ozirom na visokost poštne. Naročino je plati naprej. Posamezne levi se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravljivo se nahajata v Ptuju, gledališko poslopje štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubili!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonji, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 250, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 46.

V Ptuju v nedeljo dne 17. novembra 1912.

XIII. letnik.

Vojna na Balkanu.

Turčija v zadnjem obupnem boju pred Carigradom. — Saloniki od Grkov zavzet. — Skutari in Adrianopol še nepremagana. — Albanijska mora ostati neodvisna. — Srbska požrešnost vstavljenha vsled avstrijske zapovedi. — Avstrija v veliki vojni nevarnosti.

Polom Turčije je torej tako rekoč zapečateni turška vlada sama ne sanjari več o kakih magi. Sicer zbira še svoje zadnje čete pred trdbami okoli Carigrada. Baje se je tudi že vnapni boj pričel. A turška armada je zdaj že popolnoma demoralizirana, izgubila je pogum in moč, lakota in kolera divljajo v njihovih vrstah. In tako je pričakovati, da bodejo Bulgari svojo ugo na carigrški tlak postavili. Velevlasti so poslale svoje parnike v egejsko morje, da varujejo svoje podanike. V medsebojni konkurenči se posvetujejo diplomati, kako naj se razdelitev plemen dovoli. Staro trgovinsko mesto Saloniki in Grki zasedli in njih kralj je ob navdušenju tam bivajočih kristjanov prišel. . . Pač stoji na trdnjava Adrianopol, katero držijo turški branitelji z izredno hrabrostjo. Vsak dan se vratio krvavi boji, a doslej so se Bulgari zamenjali, to utrdbo vreči. Največ smole pa imajo Črnogorci. Prvi so začeli vojno in dosegli niso doslej pravzaprav nič. Mala posadka v trdnjavni Skutari jih naravnost zasramuje. Na opomin, da se naj Turki udajo, odgovoril je njihov poveljnik: "S tato koštronu se ne pogajam". Zadnja poročila pravijo celo, da so Turki Črnogorce na manjših straneh tepli in jim celo vrsto manjših postojank zopet vzeli. Seveda nima to pomena na končno odločitev.

Medtem pa so se že pričeli načrti razdelitev sedanjih turških pokrajin objavljati. In — kakor smo že začetka vojne rekli — s tem je prišla Avstrija v jaks resni položaj. Srbija se hoda nameč povečati in raztegniti svoje meje do sandžaka Novi bazar čez celo Albanijo do adriatskega morja. Albanci, ki so stali doslej, v kolikor so katoliški, pod avstrijskim protektoratom, ne marajo srbskega jarma. Avstrija,

Italija pa ne morejo trpeti srbskega pristana v jadraškem morju, ker bi bil ta le tabor ruskega sovražnika. Zato je troveza Srbijo ojstro za ušeša prijela in ji odločno povedala, da ima Avstrija tudi še nekaj govoriti. Srbija se je vedala zopet na Rusijo in sto zdrženo Francosko ter Angleško zanašala. Tako je nastala vojna na petost, ki še danes ni odpovedana. Položaj je tak, da zna vsak trenutek do resnih dogodkov priti. Zadnja poročila pravijo sicer, da je Rusija Srbiji namignila, da se zanj ne mora boriti. Ali urednih poročil v tem še ni. Srbija se mora enkrat prepricati, da njen drevje ne raste v nebo in da je Avstrija mogična sila, ki zna svoje pravice varovati.

V naslednjem podamo nekaj važnejših poročil. Opozarjam pa čitatelje tudi na zadnje naše telegrame (na strani 6).

Konstantinopol.

Turki zbirajo svoje moči neposredno pred durmi stare svoje prestolice Carigrad. Še enkrat se hočejo v obupni boj proti zmagovalemu bulgarskemu nasprotniku podati. Pričakuje se vsak trenutek izbruh krvave bitke. Medtem pa se pričenja širiti kolera in tifus, črne koze in druge grozne bolezni.

Saloniki — padel.

Velepomembno trgovinsko mesto Saloniki je prešlo v grške roke. V današnjem "Stajercu" prinašamo sliko tega mesta, ki je tudi za evropske velenosti pomembno. Grki so Soloniki z velikanskim navdušenjem zavzeli, na čelu jim stoji grški prestolonaslednik, ki je bil svoj čas v grško-turški vojni tako hudo tepen, da ga

val, on bil njen vodja ter njena duša. Paraduk je bil eden izmed najbolj izobraženih ljudi v Dobrovini. Imel je že kakih štirdeset let. Bit je spremenil, trudoljuben deavec — naprednjak.

Ivan Nedola pa je bil človek, kakor pravijo zastreljeni nazor, malomaren za vse in radi tega večik nasprotin ne le čitalnice, marveč vsakega napredka in olike sploh. On ni verjel nikomur. Najbiši njegov sovetnik je bil ondotori najemnik Šulim. Kar je rekel Šulim, to mu je bilo sveto. Kadars je Ivan zrl na ravnanje Paradukovo, bil je vsikdar vzemljen ter je njegovo spretnost in izobilje pripisoval čaranju.

Bilo je po žetvi. Zunaj na prostem so imeli mično, jesensko vreme. Nastal je večer. Ivan je prišel ven iz hiše ter zrl na Kostov vrt, pljunil, se vsezel na prelaz in se zamisli. Uprav v tem hipu so zaškripale duri in na dvorišče začudenega Ivana je stopil Kosta.

»Bog daj dober večer, sosed!« ga pozdravi. »Bog daj tudi vam!« mu odvrne Ivan.

Kosta se vsede na prelaz. Ivan je molčal ter se čudil temu neprizakovemu Kostovemu obisku. Misil si je, da ga je Kosta prišel nagovorjati, naj se vpriše za učitavnice. »Tega že ne doživi nikdar, da bi mu jaz hajahal v čitalnico, sklene trdno v svoji glavi Ivan.

Kosta zame govoriti. »Vidim, da se čudite, da sem prišel k vam. Pripeljal me je semkaj zelo važna zadeva, važna zame in za vas.«

Kosta Paraduk je bil ud čitalnice. On jo je osno-

niti lastni njegovi državljanji niso več pozdravljali. Turške vlade v Saloniku je torej konec. Seveda pa še ni rešeno vprašanje, komu bode do mesta odslej spadalo. Kajti Soloniki je važno trgovinsko središče. Zanimivo je, da so prišli k zasedanju mesta tudi Srbi in da pravijo celo Bulgari, da so pravzaprav oni Soloniki zasedli.

Pogodba balkanskih držav.

„Temps“ poroča vsebino medsebojne pogodbe balkanskih držav. Glasom te pogodbe šla bi bodoča srbsko-bulgarska meja tako-le: Črta, ki grē pri Vranji skozi jezero Ohrida do jadranskega morja. Ūskub pripada Srbom, čeprav so se najprve Bulgari zanj potegovali. V slučaju prepriča naj bi odločil ruski car. Soloniki leži izven od Grkov zahtevane pokrajine. Črnogora bi dobila del sandžaka Novibazar. O Carigradu se z ozirom na Rusijo ni sklepalo. — Budemo videli, v koliko se bode ta zahrbitna, od Rusije povzročena pogodba uresničila.

Vojska — delo Rusije.

Angleški „Daily Telegraph“ prinaša članek, v katerem se tudi, da je balkanska vojna naravnost delo ruskih državnikov. Od 1. 1908 sem dela Rusija na tem, da bi Avstriji pot v Soloniki zaprla. Kot najboljše sredstvo v ta namen smatra uresničenje Velike Srbije in Velike Bulgarije. Rusija je najprve vsa nasprotja med Bulgarijo, Srbijo in Grško odpravila. Potem se je uresničila pogodba balkanskih držav. Tudi se je sklenilo tajno pogodbo med Rusijo in Bulgarijo. Potem se je sprožilo vojno. — Sreča je le, da ruska armada ni tako močna, kakor bi se smelo soditi po dejству, da ima Rusija 120 milijone prebival-

»Kaj takega?«

»Evo, takoj vam prečitam,« reče Kosta ter izvleče iz žepa časopis.

»Jaz ne potrebujem ničesar iz časopisa. Ako imate mi kaj povedati, povejte mi kar tako. Saj ti časopisi ne pišejo resnice, marveč samo varajo ljudi,« spregovori Ivan jezno.

»Kakor pravite; ako vam le ni všeč tako, kakor stoji v časopisu, pa vam povem kar tako. Evo, glejte, naš mladi grajsčak je bil razglasil po časnikih, da ima na prodaj to-le polje, katerega eden kos se dotika mojega vrtu, drugi pa vašega. Vsega polja je šest orarov. Mislim si, da bi bilo dobro kupiti to polje. Nama bi prišlo kaj prav, kajti ako se prikrade med naju kak tuje, pa ne boova imela več miru. In kakor čujem, lahko se pritepe med naju veliki sovražnik.«

»Hm, hm, hm. To bi ne bilo slabovo, toda . . .«

»Toda kaj? Denarja nimate? Evo znajte, kupiva ga sleherni od naju eno polovico, ki mu je bliže pri roki. Obenem bo dokaj laže nego enemu.«

Ivan nekoliko pomislil ter odvrne:

»Ali pa veste, koliko grajsčak zahteva za oral?«

»Tega še ne vem, toda kaj, vstanite, pojdiva sku-

paj ter se pogodimo.«

»Grajsčaku?«

»Da.«

»Naj se poprej posvetujem s svojo ženo in potem vam povem, vi pa med tem pojrite sami k grajsčaku ter mi potem najavite, kaj vam bo povedal.«

cev. Ako bi Rusija začela vojsko s kakšno velevlastjo, izbruhnila bi pri nje doma revolucija i. s. se z mnogo večjo močjo kakor pred 7 leti. Ruska vlada ni nič storila, da bi škandalozne razmere v svoji državi odpravila. Vkljub tisočerim obešenjem je sedanj mir na Ruskem le mir pred viharjem. Upori, ustaje v ruski armadi so na dnevnem redu. Rusija je za veliko vojno nezmožna.

Albanija.

Bulgarija in njeni zaveznički so z gesлом „Balkan balkanskim narodom“ v vojno. Dosegli so lepe zmage in vrgli nekdaj mogočno Turčijo iz Evrope. Zdaj pa se gre za razdelitev plena. Gotovo je, da nikdo ne zavida Bulgariji, ako si ta tisto vzame, kar si je s potoki krvi pridobil. Le že obstoječi interesov velevlasti ne smejo balkanske države kršiti. Istotako stoji stvar z Grško. Sicer se čuje zdaj gledě važnega pristana Soloniki že čudne glasove. In pomisli je, da imamo tudi mi tam svoje gospodarske interese in da se jih bode moralno varovati. A vse to se bo dalo napraviti brez velikih težav. Najhujše je po vsem srbsko odnosno albansko vprašanje. Kajti Albanci so narod za se. Albanci so se prav radi iznebili turškega jarma; ali Albanci marajo še manj za srbski jarem. Svojo samostojnost, svojo autonomijo so zahtevali Albanci od Turkov in zahtevajo jo zdaj tudi od vseh drugih. In kdor se drži pošteno gesla „Balkan balkanskim narodom“, ta mora priznati, da imajo Albanci prav. Srbija pa je že tako lepo sanjarila, da bode Albanijo pogoltnila in v svojo satrapijo spremenila. Albanci pa se ne marajo in ne bodo pokorili Srbom; grozodejstva srbske soldateske, ki je divješje delovala nego črni kanibali, so še sveža... Albanski voditelji pravijo, da se bode krvavi boj še enkrat začel, ako bi Srbija hotela Albanijo vdinjati. A vse to še ni glavno. Srbija se poteguje le zato za Albanijo, da bi imela prosto pot do Adrije. Kajti to vše danes vsakdo: Srbija ni nič družega nego nekaka filijalka Rusije. In v srbskem pristanišču ob jadranskem morju bi plavali ruski bojni parniki. Tega si seveda Avstrija ne more pustiti dopasti; kajti drugače bi se ji tako zgodilo, kajk se bode v kratkem s premagano Turčijo zgodilo. Iz tega stališča in tudi iz gospodarskih oziriv ne sme postati Albania nikdar srbska pokrajina. Albanci imajo ravno toliko pravice do prostosti, kakor Srbi. Pomisli se mora tudi to, da je Avstrija imela že dolgo protektorat nad katoliškimi Albanci. Zato jih tudi zdaj ne more zapustiti.

Krepki odgovor Srbiji.

Na prednre srbske hujskarje dala je naša vlada posredno s tem odgovor, da je objavila v listu „Bud. Hirlap“ prav krepki članek, v katerem pravi m. dr.: „Medtem ko delegati in avstrijski diplomati po prstih okoli hodijo in šepetajo, samo da ne bi škodovali stremljenju po miru, pričenja Srbija na naravnost blazni način svoj prevzetni glas proti Avstriji dvigati. Srbija pričenja se z velevlastjo Avstro-Ogrskoigrati! Kako naj bi se mir držalo in trajno

Trejni dan dospe Kosta znovič k Ivanu.

• Koliko zahteva za oral? ga vpraša Ivan.

• Sto petdeset goldinarjev. Jaz sem že kupil tri orale za-se ter mu polovico denarja že izročil, drugo polovico pa mu plačam v obrokih. A sedaj pojdeš ter kupite vi drugo polovico. Samo požurite se, da vas kdo ne prehití.

• Ha, jutri bo res treba iti k grajčaku, mu obljudi Ivan ter ne kaže nikake volje razgovarjati se dalje s Kostom. Takrat si pomisli Ivan:

• Ali bi mar ne bilo bolje, ko bi bil jaz prvi poizvedel, da imajo to polje na prodaj? A ta Kosta mi sedaj svetuje, naj jaz kupim polovico. Če kupim, pa se bo jel hvaliti, češ, da me je on nagovoril k temu.

V svoji nespameti je bil Ivan celo hud na Kosto za dober savet. On bi bil že davno rad kupil to zemljišče, toda sedaj se je hudoval rati tega, da mu to svetuje čitalničar. • Ako kupim zemljišče, si je misli, pa se bo on hvalil, da mi je k temu pomagal; ako ga ne kupim — mi bo nemara žal, da je prišlo v tuje roke.

K nespameti se je pridružila še zaniknost in posmanjanje razsodnosti, ki je odvraca Ivan, da ni kupil zemljišče. Odlagal je od dneva do dneva in takoj so minili tedni ter celo meseci. Šele proti koncu zime je obleklo Ivan nov kožuh ter šel v grajčino.

• Kaj hočeš? ga vpraša grajčak.

• Evo, prisel sem kupti ono polovico polja, ki se dotika mojega zemljišča.

prijateljstvo sklepalo s tako hudobnim ter nehvaležnim sosedom? Srbija je na berolinskem kongresu Avstrija šele vstvarila in pri Slivnici je avstrijska beseda vstavila zmagovito bulgarsko armado. Začasa aneksijskih zmeščjav (pred 4 leti) smo bili milostni napram Srbiji; zdaj pa nam plačuje s tako nehvaležnostjo! Srbija razume popolnoma miroljubnost našega cesarja in mirovno stremljenje Avstrije. Ali to ne more biti brez meje, kajti mi se ne šalimo, aks trdim, da se morajo naši interesi na Balkanu pod vsakim pogojem varovati. Brezvomno znala bode Avstrija to svoje stališče naglašati. Avstrija je tako močna, da se ji ni treba ozirati na vsako izzivanje. Nam ni treba takoj z našima dvema milijonom vojakov groziti. A srbski hujskarji se mora konec napraviti!

Avstrijski parniki.

Kakor vse druge velevlasti, poslala je tudi Avstrija svoje bojne parnike v Orijent, da varujejo tam interese naših poslanikov in preprečijo kako krivično klanje. V ta namen določena avstrijska eskadra se je tako-le razdelila: Poveljnik cele eskadre z vojnimi parniki „Franc Ferdinand“ ter „Radetzky“ in torpedovko „Uskok“ kriziari okoli Smirne. Vojni parnik „Zrinyi“ in torpedovka „Wildfang“ pri mestu Kavali, kriziarka „Maria Terezija“ pa v pristalu Saloniki. Dve mali kriziarki „Aspern“ in „Admiral Spaun“ so prešle skozi Dardanele v morje pred Konstantinopлом. Vsi parniki so z glavnim poveljstvom v zvezi potom brezčiščnega telegraфа.

Trozeva edina.

Dunaj. Nemčija in Italija sta popolnoma edini z Avstro-Ogrsko gledě balkanskega vprašanja. To so njih poslaniki tudi že prizadetim balkanskim krogom izjavili. V slučaju, da bi Srbija ostala na svojem trmoglavem stališču, bi torej imela opraviti z vsemi tremi državami.

Rdeči križ.

Kakor znano imamo na Avstrijskem splošno mednarodno društvo avstrijskega „Rdečega križa“, ki je tudi sedaj v času vojne na Balkanu svojo dolžnost storilo. Društvo se ne briga ne za politiko ne za stranke, briga se le za ranjenega vojaka, naj bode potem te ali one narodnosti. Iz tega splošno človeškega stališča je društvo tudi takoj uresničilo več zdravniških ekspedicij in jih odpolnila Črnogorcem ter Bulgaram na pomoč. Te dve državi sta namreč društvo „Rdeči križ“ v to naprosili. Srbija ni nič prosila, nasprotno je celo očabno tozadenvno ponudbo odklonila. Vsled tega se seveda Srbiji ni zdravniških oddelkov poslalo. Zdaj pa že psujejo in krijejo in delajo tako, kakor da bi se Srbe načič preziralo. Tej srbski bandi se res ne more nikdar prav storiti! In njenim slovenskim prijateljem tudi ne. Prvakom ne zadostuje društvo „Rdeči križ“; ne marajo zanj, ker je to društvo — avstrijsko. In vse, kar je avstrijskega, nima sreče pri slovenskih narodnjakih. Zato so ti

možakarji takoj pod vodstvom ljubljanskega župana dr. Tavčar in bivšega župana Ivan Hribar ustanovili lastno društvo „Rdeči križ na balkanske države“. Za to društvo zdaj nabira na vse kriplje doneske. Seveda nima noben oblast nikakoršne kontrole, kako in na kakšen način se bode te denarje porabilo. A to je prednjakom deveta briga; gre se jim le zato da kažejo vedno in pred vsem svetom svoj mržnjo proti vsemu, kar je avstrijskega!

398

Popolno zaupanje
pridobile so si

Zvezda
e križom

MAGGI
kocke
(gotova goveja juha)

MAGGI po 5 vinarjev
pri vseh gospodinjah.

Ime MAGGI jamči za
takojšnjo pripravo
in izvrstno kakovost.

Brezvestne komedije.

Naša državna zbornica gotovo ni svetovno znana po svoji duhovitosti, poštenosti ali dežavnosti. Prav mnogo harlekinov in klownov sprebjaja po njenih dvoranah in trenutkih prizajo, ko človek sploh ne vede, ali je to res parlament ali da le norišnica. Ni čuda, da se danes noben maček ne zanaša več na državno zbornico in pa je izgubila v širokih slojih na avstrijskih narodov ves kredit. Nikdo ne prikuje več od te zbornice, da bi kaj konstantnega storila; vsakdo vede, da se tam le skozi obnovi in ljudski krvavi denar zapravlja...

A med najostudnejše komedijante v državno zbornici spadajo gotovo slovensko-klerikalni poslanci. Masa teh poslancev stoji v intelektuelnem oziru na grozovito nizki stopinji in rovtarstvo najgrše vrste ji nadomešča pamet. Tisti slovenski poslanci pa, ki so jih nemški učitelji vzbiljili v glavo nekaj več pamet in izobrazbe, so komedijanti in sebičniki do skrajnosti. Res, žalostna je usoda slovenskega ljudstva, — še bolj žalostna, ker imata taki poslanci!

Slovenska-klerikalna stranka se je razvila najprve kot „katoliško-narodna“ stranka. Poslala je stare poštene dubovnike v penzijo, navedim kaplanom pa je vcepila v glavo, da morajo biti najprve politiki, potem zopet politiki in enkrat politiki, na koncu pa šele „duhovnik“

srebro, so se bali ljudje kakor ognja. Ko je nekaj leto, so se fantje klatili po cele dnevi po sadnicah ter kralji sadje. Sploh je bila rodbina Friceva v veliko načelo vsej vasi.

Ivan se je bil tega spomnil in le malo je magkal, da ni znored nelevolje. Običajno malomen in nesprejet, jel je ugibati o tem, če bi mar ne bilo mogče priti temu v okom. Nejevoljen je šel dom, nujil se je šumeli ter čim urneješče odšel k Fricu, namejet od njega odkupiti zemljišče.

„Ponudim mu petdesetak za to“, si je misli Ivan, „in Fric mi odstopi zemljišče.“ Toda zmotil se je. Fric ne le da od prodaje ni hotel niti slišati, marvej je le oslal Ivana radi tega, da je premisiljavač celih pet mesecov, predno se je odločil kupiti zemljišče.

Razjaljive besede, kakoršne je čul od Frica, so ga pripravile še v hujšo jezo. Vendar pa se je premisiljavač potlačivši jezo odšel domu.

Od tega časa je postal Ivan ves otočen. Nered se je poprijet delu, jed mu ni dišala, spanje je bilo od njega. Vendar sčasoma je jela njegova jeza pojeman: „Zlod ni tako strašen, kakor ga silkajo“, si je misli. „Nekako bomo že prebili s takim sošedom, kateremu je Fric.“ Samo v globeli njegova duša se je rodila večja žalost po izgubljeni zemljišču.

II.

Napočila je pomlad. Ivan je videl, kako so dovažali na vozovih iz gr...

ga na najhujšem političnem fanatizmu vzgojena na planotračja je šla med slovensko ljudstvo, je za sovraščo in nesrečo, gospodarski bojkot politiko polena, nesloga in razuzdanost; med tega je ustanovila "krščansko-socialno" stran, ki ni ne krščanska ne socialna, med kmeti in življivo "kmetsko zvezo", ki je le molzna za klerikalne advokate. "Konzumi", banatne posojilnice, "Marijine družbe" polne slovenskih mater, fantovska društva, ki so zbiraliča pretepačev in pijancev. — to bila stvarstva klerikalne stranke. In pest, brezobzirna pest je bila vsa takтика te klerikalne stranke, katera se je naposled sama izdelala sramovati katoliškega imena in se je prekrstila v "Vseslovensko ljudsko stranko". Ta stranka, v kateri tiči se vedno protiljudsko klerikalno jedro, je skušala v času mirnejšo politiko voditi; zavijala se zaradičko v avstrijski plašč, napadala na vse režige Srbe in njih slovenske prijatelje in morda nato, da bi postal eden njenih voditeljev učinka "večja zverina." In res, naša vlada je upravila ožilindranega dr. Ivana Šušteršiča in kranjskega deželnega glavarja, samo da bi slovensko-klerikalni poslanci bili za "uslužo" učenjani ter udani. Pa se je zmotila, naša vlada! Češko komando in brez vsacega sledu kakšega vzroka so slovensko-klerikalni poslanci mordeli nakrat ob strukcijo v štajerskem zboru. Vkljub temu, da so s slovenskemu ljudstvu samemu na miliione kronske povzročili, preprečili so zagnusnejšim nasiljem skozi par let sleherno gospodarsko delo v deželnem zboru. Zaman jih vlada prosila, da naj bodejo pametni . . .

A zdaj je prišla vojna na Balkanu. Stvar, se tiče Avstrije. Zadeva, pri kateri lahko vse celi potoki avstrijske krvi tečejo. In nakrat slovensko-klerikalna stranka zapričela zopet novo politiko. Spremenila je zopet svoje ime, skrivila se je s hrvatsko pravaško stranko. Dr. Korošec, Grafenauer in dr. Šušteršič so nakrat spavili, da so vsi Slovenci sami "Hrvati." Zaradi, ki so jih svoj čas proklinali, se danes vdušujejo in kakor najstrastnejši ljubljanski radikali pred 4 leti napadajo in zdaj istno domovino . . .

To je komedija, — pa zločinska komedija! In zdaj pride najhujše. V času, ko je naša Avstria vsled srbskih in ruskih sovražnosti tako nevarno položaj, ko se diplomati dan in noč trudijo, da preprečijo veliko, zorda svetovno vojno, ko zna vsak trenutek do določnih korakov priti, ko bi bilo torej treba, da je vse složno, kar imale še nekaj avstrijskega prepričanja in ljubezni do cesarja, — v tem resnem času so padli slovenski klerikalni poslanci zopet brez vsacega vzroka državnih zbornic v hrbot in so zateli v proračunskem odseku zopet hudo, neopravičeno ter naravnost zločinsko obstrukcijo! Izabiti hočejo torej še državni zbor. Zakaj? Vzroka nimajo ti komedijanti! Naujo, da se potegujejo sto obstrukcijo zavite, ki stojijo pod bičem komisarja Cuvaja, ali avstrijski državni zbor vendar nima moči, da bi tega ali onega komisarja na Ogrskem od-

z opokarne opoko ter jo odkladali na tem polju, ki je kupil Fric. Vozili so vozili ter je navozili veliko apico. Potem so jeli dovozati les, pesek, apno. Napred so poleg plota, nedaleč od Ivanovega stanovanja, kopali jarke temelj in zidari so jeli zidati veliko hišo.

Ivan je zrl na vse to in srce se mu je krčilo.

Hiša je rastla slično gobi po dežu ter je zrastla v mesecu na širjavo in na visokost. Poprij, ko je senil Ivan okrog svoje hiše na dvorišče, pogledal na to in drugo stran, pa je videl vso vas kakor na dlani. Vravni vrsti ob ulici so stale koče, za njimi je bilo veliko dvorišče, škedenji in vrtovi. Sedaj pa so Friceve arhe, njegov hlev in škedenj, jeli zapirati Ivanu razred na eno stran vasi. Ivanu se je zdelo, da mu je jelo manjkanovati solnca, da so njegova hiša, njegov sadnik ustal njegov nezaščiten grob. Žalost, kruta žalost mu stiskala srce. Radi nje je postal Ivan čimdalje bolj zmeren. Celo z ženo se ni razgovarjal več, niti božal svojih otrok. Vse ga je jezilo, ničesar mu ni šlo več v volji. Zdeleno se mu je, da zelenjava na vrtu ni takoj, niti je bila svoji dni, niti ne tako okusna, kar je bila drugekrati.

(Naprej prihodnjci.)

pravil. Nas na Avstrijskem hrvatske razmere prav nič ne brigajo. Ta izgovor klerikalcev je torej jalov. Vse kaže, da tičijo za to brezvestno komedijo vse drugi vzroki.

Slovensko-klerikalni voditelji menda res mislijo, da je prišel že čas njih žeteve, da stoji Avstria pred svojim razsulom in da se uresničijo kmalu triatlistične sanje o Veliki Hrvatski, h kateri naj bi se priklopilo tudi južne dele Štajerske in Koroške. Klerikalni voditelji že mislijo, da se jim ničesar ne more in ne sme zoperstaviti. In zato hočejo v Avstriji le kolikor mogoče mnogo razdora, sovrašča, upornega mišljenja širiti, hočejo slovenskemu ljudstvu vcepiti v srce mrežnjo proti Avstriji. Ni čuda, da se med njimi tako mišljenje šopiri, — saj se nahajajo med klerikalnimi voditelji možaki, ki so bili že zaradi vlevidzaje v večmesečni preiskovalni ječi. Klerikalcu ravno ni ničesar sveto, — edino sebe in svoj sebični cilj pozna . . . Svoj čas so rekli slovenski klerikalci, da jim je staro geslo sveto: "Vse za vero, dom, cesarja." Danes so vrgli to geslo kakor umazano cunjo na gnojšče. Vero so zamenjali z ostudno svojo požrešno politiko, dom avstrijski hočejo razbiti in na cesarja so že davno pozabili . . .

Slovenski klerikalci so se podali na jeknino pot. Res je, da jim je večina ljudstva sledila, da so slovenski kmetje večidel res mislili, do se grē tej črni gospodi za katoliško vero. Res je to, ljudstvo jim je sledilo, — a nikdar jim ne bode ljudstvo sledilo na protiavstrijski poti.

Politični pregled.

Politični položaj. Slovenski poslanci torej doslej nočajo odnehati od svoje brezplodne in nevarne obstrukcije v državnem zboru. Sicer so se že sami v svojem klubu sprli in radikalni elementi so zrastli dr. Šušteršič čez glavo. Baje je mož celo odstopil kot klubov načelnik in jih je moral od svojih lastnih pristašev par pravojstrij požreti. Vprašanje je le, kaj hočejo slovenški poslanci s svojo obstrukcijo doseči? Namesto da bi se pošteno razpravljalo o državnem proračunu, sprejelo se bode zopet proračunski provizorij; državna zbornica si naravnost sama najvišjih svojih pravic odreka. V vladi blizu stojajočih listih se tudi čuje, da vlada ne bude dolgo gledala na to počenjanje slovensko-hrvatskih poslancev. Namigava se že, da se vendar lahko s § 14, torej brez državnega zборa, vlada. Še grši pa so drugi dogodki, ki so se na zadnjih sejah pojavili. Nekateri češki in tudi slovenski poslanci namreč mislijo, da smejo na podlagi svoje imunitete tudi tako stvari naglašati in izgovarjati, za katere bi prišli na Ruskom ali Srbskem na vislice. "Državni zbor je postal tribuna za vlevidzajo", piše neki nemško-klerikalni list, ki stoji baje najvišjim krogom precej bližu. Iz vseh teh vzrokov se sodi splošno, da naša državna zbornica ne bode dolgo živel. Pokopali jo bodejo ljudje, ki so danes Avstriji, jutri vlevidzajalci, danes katoličani, jutri pa brezverci, — pokopali jo bodejo hujškači, ki ljubijo le zmeščavo . . .

Državna zbornica zboruje, to se pravi: semertja se sklikne kakšno splošno sejo, na kateri se poslanci zaradi tega ali onega narodnjaškega "mišnjega dreka" stepejo. V proračunskem odseku pa se ne pride naprej, ker obstrukcijo slovenski poslanci. Primanjkuje nam prostora, da bi prinašali daljša poročila o državnih zbornicah in zato budem le v važnih trenutkih počitljive točke našteli.

Slovenski klerikalci in Avstria. Prvi vodja slovenskih klerikalcev dr. Ivan Šušteršič je potegnil sebi in svoji stranki kinko razobra. Medtem ko je mogoče, da bode morala

naša država v kratkem sabljo proti Srbom potegniti, imenuje dr. Šušteršič srbske zmage na Balkanu "naše zmage" in pravi nadalje: "Jušoslovani v monarhiji imajo iste vojaške čednosti, kakor njih bratje na Balkanu; a oni doslej niso mogli dosegči svoje lastne prostosti in tak položaj je nevzdržljiv." — To je odkrita beseda, čeprav meji vsekakor na vlevidzajstvo. Ako hočejo Šušteršič, Korošec in Grafenauer "prostti" od Avstrije postati, naj gredo v božjem imenu v Srbijo ali Crnogorje kot apostolni panskavizma. Tiste pa, katerim Avstrija ni le prazna pena, naj pustijo pri miru.

O slovenski obstrukciji v proračunskem odseku državne zbornice prinesel je "Grazer Tagblatt" zanimiv razgovor s poslancem Marckhal, kateremu posnemam sledeče točke: "Postopanje slovenskih poslancev je nezaslišano izvajanje vseh onih, ki poznajo pomen parlamentarne razprave o državnem proračunu. To važnost pozna vsak politik, ki si je svet svoje odgovornosti, to pa zlasti v času, ko je tudi zunanj položaj naš države v jakem kritičnem razvitu. V tej zavesti so vsi člani odseka brez razlike stranke — razven Jugoslovov, ki obstrirajo in ki prav nič ne skrivajo svoje želje, parlament razbiti. Ako bi se šlo tem gospodom (slov. klerikalnim poslancem) in tistim, ki za njimi stojijo, v resnicu zato, da se napravi na Hrvatskem red in da se odpravi kraljevega komisarja Cuvaja, bi morali kakor drugi člani izprevideti, da ta pot ne bode dovedla do cilja . . . Nezaslišana frivolnost je, ako se trdi, da naš parlament ne more gospodarskega, kulturnega in socialnega dela izvršiti, kjer ne napravi v drugi državni polovici reda. Voditelji obstrukcije sami ne poznajo njen resničevzroke. Celo hrvatski poslanci, ki so poklicani za zastopanje hrvatskih zahtev, ne odravljajo slovenske obstrukcije." — S tem resničnim besedam je vsa brezvestnost slov. klerikalnih poslancev označena.

Prav vse, vsaj vse kar je resnega in posnemega v državni zbornici, oboja obstrukcijo slovenskih poslancev v proračunskem odseku. Tako je n. p. nemški klerikalni (!!) štajerski poslanec pl. Pantz v državni zbornici m. dr. dejal: „Poklican sem proti slovenski trialistični taktiki nastopiti. Kjer se mora proračunski odsek zmanj trudit proti slovenski obstrukciji, ne more imeti državni zbor svojih rednih sej. Tem kom celega mesece novembra se bodo le tri seje vršile; v tem času pa grē Avstria na sproti svetovno-zgodovinskem dogodkom.“ — Torej niti klerikalci ne odravljajo lahkomiselnost postopanje slovenskih poslancev. Sicer pa je tudi prav žalostno, s kako pobalinsko surovostjo izvršujejo slovensko-klerikalni poslanci svojo "obstrukcijo". Pretepoj se, kakor "čuki" doma, — čudno, da še noži iz škorenje potegnili. Seveda, "poslanec" Gostinčar, ki je še pred par leti v farškem "konzumu" v Ljubljani kište nosil, ne more olike poznati. In istotako njegovi tovariši. Ali prišla bode močna metlja, ki bode te slovensko-farške smeti iz državne zbornice spravila . . .

Slovenci — hrvatski hlapci. "Grazer Tagblatt" se piše iz Dunaja: "Slov. poslanci so v proračunskem odseku začeli obstrukcijo. Medtem ko se njih tovariši v delegaciji patriotizma kar cedili, grozijo zdaj, da bodejo brezozirana na izredno resni položaj, v katerem se nahaja danes monarhija, obstrukcijo tudi v plenum državne zbornice prenesli. To storijo baje zaradi tega, ker se na Hrvatskem še ni Cuvaja vrglo. Brez ozira na to, da avstrijska državna zbornica sploh nima nobene pravice, vtikavati se v razmere Hrvatske, se mora primiti, da se poklicani hrvatski poslanci tudi v ogrski zbornici doslej niso teh sredstev posluževali. Zakaj hočejo biti slovenski poslanci bolj hrvatski nego hrvatski poslanci sami? Dr. Šušteršič in njegovi tovariši igrajo dvojezično igro. Vsled svojega trialističnega stremljenja prišli so pod jarem zagrebških politikov in tako morajo slovenski poslanci v avstrijski državni zborniciigrati hlapce srbosko-hrvatske koalicije. Ta koalicija je svoj čas hrvatski sabor razbila, dečke in dekline iz ljudske šole v politične demonstracije hujškala,

razput ustavnih razmer na Hrvatskem izsilila; zato pa naj zdaj slovenski poslanci avstrijski državni zbor razbijajo, ako bi cesar ne te hujskajoče hrvatske gospode takoj v zagreško vlogo poklical. To je najsurovejše politično izsiljevanje! Cesariju grozijo v hipu, k oje tako počenjanje skoraj veleizdaja. To naj bi vse velike stranke v zbornici slovenskim poslancem enkrat odkrito povedale!

Novi telefon, ki je namenjen izključno za vojskine čase, se je skončalo. Telefon veže avstrijsko vojno ministerstvo z zadnjim jugom naše države in konča v Zadru. Narejen je iz posebno močne žice in se ne dotakne nobene vasi ali hiše.

Razmere na Hrvatskem so postale tako kričeče, da mečejo svoje sence tudi na Avstrijo. Te dni se je vršila tudi mogočna demonstracija proti kraljevemu komisaru, katero je sicer policija s sabljo razgnala. Na komisarja samega sta se izvršila že dva napada, ki sta oba ponesrečila. Listi izven Hrvatske poročajo, da je polohaj skrajno napet in da se je batil izbruh nevarnih nemirov . . . Kaj je na stvari? Po našem mnenju je hrvatsko-srbska koalicija npravila celo vrsto globokih političnih napak, ki se zdaj nad hrvatskim ljudstvom maščujejo. Hujskarja, ki vleče celo šolsko deco v politiko in ki se ponaša z revolverjem, ne more nikomur in nikjer koristiti. Kè poslanci na noben način niso hoteli v hrvatskem saboru gospodarskega dela izvrševati, razpustila je vlada sabor. In ker se je potem hujskarja še hujše nadaljevala, suspendirale so se vse ustavne pravice, tako da stoji Hrvatska danes popolnoma pod komando komisarja Cuvaja. Nam ta mož gotovo ni simpatičen, kakor se nam tudi sploh ne dopade kruto nastopanje madžaronstva, ki je vedno na Hrvatsko le Khuen-Hedervaryje in Cuvaje pošljala. Ali hrvatski politiki so sami vsega tega sokrivi, zlasti odkar se čuti med njimi tako očitno srbski vpliv. Najslabši vtis na vso javnost pa je napravilo dejstvo, da so hrvatski politiki zdaj zanesli potom njim pokornih slovenskih poslancev svojo nasilno taktiko tudi na Avstrijsko in zlasti v avstrijsko državno zbornico. To jim vsekakor ne bode koristilo, kajti s takim divjanjem v avstrijski državni zbornici doprinaša se k večjem dokaz, da dotični ljudje niso zreli za ustavno pravico.

Politični umor. Španski ministerski predsednik José Canalejas y Menéndez je bil 12. t. m. na cesti umorjen. Ustrelil ga je socialistični revolucionar Manuel Pardinas iz političnih vzrokov. Canalejas je bil takoj mrtev. Pardinas je hotel pobegniti; a ko je opazil, da se mu to ne bode posrečilo, se je tudi sam ustrelil. Tudi morilec je mrtev.

V Belgiji je vlada predložila nujni načrt za splošno oboroževanje. Vtemeljuje svoj nujni predlog s tem, da se je splošni svetovni položaj hudo poslabšal in da mora biti vsled tega vsaka vlada za vsak slučaj pripravljena. Stvar je povzročila v javnosti mnogo razburjenja.

V Angliji je doživelva vlada pri posvetovanju o Homerile Bill v zbornici bud poraz, kér je pri nekem dodatnem predlogu večina proti vladu glasovala. Govori se, da bode vsled tega angleška vlada moralna odstopiti.

SUKNA in modno blago za gospode in gospodarje, priporoča izvozna hiša 140 Prokop Skorkovsky in sin v Humppelu na Českem. Vzoreci na zahtevo franko. Zelo zmerne cene. Na željo hočem dati takoj izgotoviti gospodske oblike.

Pazljivost

preprečila je že marsikatero nesrečo. Pazljivost naj bi človek tudi rabil, da obvari svoje zdravje. Tako naj se n. pr. ne čaka, da postane iz male bolečine v rokah ali nogah revmatična bolezen; saj imamo vendar dobre, priznane preparate, ki se jih je že tisočkrat preiskusilo in ki zamorejo marsikatero bolezen že v kali zadušiti. Tozadnje izjavilo, ki je pravilna, najdemo v pismu, katerega je Nj. ekscelenca baronica Helene Freytag-Loringhoven, roj. baronica Buxhoeveden, Gorica, Corso Verdi 36, na lekarnarja E. V.

Novice.

Naš koledar 1913

je izšel in obseg 144 strani; razven 8 slik prinaša veliko vrsto gospodarskih člankov, vesti, zabavnih spisov, podučnih sestavkov, seznamkov sejmov itd. Cena mu je zopet le 60 vinarjev, s poštino 70 vin. Kdor naroči 10 koledarjev, dobri enega zastonj. Najceneje je, ako se naročilnemu pismu dotočno sveto v znakah priloži. — Razširajte, kupujte, zahtevajte naš koledar!

Kmetijska razstava 1913 za planinske dežele.

Piše se nam: Društvo „Grazer Herbstmesse“ vprizori ob priliki jesenskega sejma leta 1913, i. s. v času od 27. septembra do všeči 5. oktobra kmetijsko razstavo za planinske dežele. Kè se je doslej že govedo, žrebce, svinje, ovce in perutinno razstavljal, namerava se l. 1913 razstavo živali opustiti in le kmetijsko razstavo po sledenih skupinah uresničiti: A) Zemljiški pridelki: žitje (pšenica, rž, ječmen, oves, korenza); fižol; repa in krompir; hmelj; sadje in grozdje; zelenjava. — B) Živilski pridelki: mleko; puter; sir. Končno tudi orodje in mašine za preiskavo, predelovanje in prenašanje mleka ter mlečnih produktov, hlevsko orodje in pohištvo, zadnjo v načrtih in modelih. — C) Kmetijski struci in orodje; predstavilo se bode od dotičnih tvrdk zlasti mašine, ki so za naše planinske razmere primerne in ki se jih lahko v obratu kaže. — D) Kmetijske potreboščine: tu se bode razstavilo le umetna gnojila in taka krmilna sredstva, ki kažejo izdelani surov material. — E) Slike ekonomičnih razmer: k tej skupini spadajo številke glede podlage produkcije posameznih okrajev, gospodarski načrti tiboratov, proračuni rentabilitete in kmetijsko knjigovodstvo. — F) Kmetijsko preiskovanje, šolstvo in zadružništvo kmetijstva: Tu se bode pokazalo delovanje posameznih preizkuševališč, nadalje kmetijsko šolstvo in grafične slike o delovanju kmetijskih društev ter zadrug.

— G) Gozd in lov: Tu se razstavi gozdne produkte, uredno gozdnega obrata, lovskie trofeje in pomožna sredstva gozdnega obrata ter lovaj. — H) Druge razstave: da se obisk razstave od strani kmetijskega ljudstva čim bolj pospeši, se bode ob raznih dnevnih razstave vprizorilo konkurence i. s. 1. Konkurenca plugov. — 2. Konkurenca orodja, s katerim se spodnjo zemljo prerahlja. — 3. Konkurenca šrotnih mlinov in ročnih gapeljnov ter mašinskega obrata. — 4. Konkurenca za preše, za mrvo in slamo. — 5. Konkurenca za orodje za napravo rezanic s posebnim ozirom na varnostne uredbu. — Za zemeljske pridelke velja, da morajo razstavljeni poiskušnje biti iz leta 1913, da jih je razstavljal sam pridelal. Vsi manjvredni pridelki se odklonijo. Upati je, da se bode kmetje te važne razstave mnogoštevilno udeležili!

Julij Maggi. Pred kratkim so pokopali v Kemptalu (Švici), umrlega Julija Maggija in sicer v starosti 66. let. Žnjim je izgubil svet moža, ki je bil izredno nadarjen in inteligenčen in pri tem veliki priatelj dela in podjetij. Najprej je posedoval več mlinov v Švici, začetkom 80 let se je pa začel baviti s problemom, kako pripraviti ljudska hranična sredstva, katera bi se dala hitro prirediti in bi bila izvrstna, a pri tem po ceni. Po dolgo trajajočih poskusih, pri katerih se je imel bojevati z velikimi težavami, iz-

Feller vposlala. Pismo se glasi: „Smatram za zadoščanje, da Vam danes priloženo, ravnokar došlo karto znanje pisateljice Paul Maria von Egger Schmitzhausen vpošljem. Vi razvidite iz tega, da je domače sredstvo Fellerjevjev fluid z zn. „Elsafluid“ za eno novo oznanjevalko bo gatejše postalno. Ta dama je bila pred kratkim pri meni in kér je tožila o blaznih neuralgičnih bolečinah, dala sem ji eno stekleničico tega sredstva. Zdaj pride par dni po prvem poizkusu ta živahnha zahvala za pač krasni uspeh. Nestrno čakam poročila o vplivu fluida pri kinežnji Carolath, kar Vam budem pozneje takoj naznana.“ Slišali smo že mnogokrat praviti,

našel je poznate izdelke, ki so mu pozneje po celim svetu proslavili ime. Pri tem mu je še na roko in ga pospeševala „Švicarska dobrodelna družba“, katera se je z istim vprašanjem pečala in imela v svojih vrstah pravke znamenje. Posebno se je odlikoval znani zdravnik in varniški nadzornik Dr. Schuller Mollis, kateri takoj spoznal narodni gospodarski pomen te iznajdbe. Vpričo svojih močnih duševnih znotrosti in lepega značaja pridobila si je firma Maggi imenitne sodelavce; le-ti so mu pomagalo podjetje povzdrigniti na znatno višino. Leta 1886 ustanovil je v Bregencu avstrijsko tovarno z imenom „Julius Maggi & Co.“ Ta je moralna vedno bolj razširjevala, da zamore dostovari avstro-ogrski državi. Julij Maggi nadalje ustanovil več uzornih in znanih gospodarskih podjetij v največjem obsegu in oživetve. Od tega je tudi znatne tovarne in društva v Parizu, Singenu (Badensko), Berlinu in Milunu. Njegov najstarejši sodelavci, ki danes stope na delu Maggijevih podjetij, nadaljujejo delo umrlega njegovem zmislil.

„Još Hrvatska ni propala“ . . . Nas pišetelj Tebničmar nam piše: „Molim, gospodine redaktor, nisem više Slovenec; svet svet Hrvati . . . Pa za danes hočem vendar še slovensko govoriti, kér ne vem, je li ste v „Slovenecjerčevem“ uredništvu tudi že sami Hrvati postali. Saj veste, da zdaj ni več Slovencev, kaj Od kje tudi! Od Spielda in Celovca pa do bosanske meje proti Srbiji imamo same Hrvate. Tako so nam povedali tisti gospodje, ki so „pri“ pri nas: Korošec, Grafenauer in Štětenski. Ne vem, zakaj se glavni klерikalni list, „Slovenec“ še ni prekrstil in ni postal „Hrvat“. Pa bo že šlo, bo že šlo, — kaj potrebujemo Avstrije? Hrvatsko, veliko Hrvatsko potrebujemo! Kaplan Tone Korošec je zadnjič že oblekel „braguš“ in pravi, da je sploh nikdar več sleče, čeprav se „curici“ Idi brez „braguš“ boj dopade. Grafenauer bojkotira firmo „Zacherl“, odkar je postal tako navdušen za Balkan. Na ljudi Miha Brencič pa si bode nabavil namesto „pšelarskega“ žrebca same hrvatske „buše“. Spuhlu nastavil bode tudi posebnega „pandurja“, da se domači fantje vsaj ne bodejo streliči kakor Albanci in Arnauti. Samo dr. Benkovič noče sleči svojega detskarskega fraka; on pravi da bleka ne dela ljudi in da bi v hrvatski „opankah“ še manjši izgledal . . . Naši, kaj dobijo kmalu črnogorske kapice z rdečim, cočom, kakor jih že imajo narodni „tamburaši“. Okoli trebuha dobijo velik pas, za katerega bodo vtaknili tisti nož, katerega so doslej v škorjuških skrivali, in tiste pištole, s katerimi so v Veliki noči pokali . . . Malo težavnejša je stvar na pobožne „jungfrave“ od naših „škrničverem“ Za žensko hrvatsko nošo so že navdušene, samo k tej noši slišijo fejst „bodelni“; naše „jungfrave“ pa imajo večinoma take „bodelne“ kakor ozemjeni vrabci. Jaz bi priporočal neko gumi-firmo v Gradcu, pa se bojim, kér je nemška No, bo že šlo, bo že šlo, bo že predsednica „Marijinega“ društva kaj stuhtala; saj je odprte glave, ka dar zija . . . Eden mi naj še poiskusi zapeti pesen „Slovenec sem“ ali pa „Slovensko dekano“. Danes smemo peti k večjem tisto hrvatsko „Bunda, bunda“, ali pa „U boj u boj, maš v strojče skače“ ali kako že gre . . . Nad Covajo pa bodemo poslali mariborskega „Stražnega“ Kemperle, po domače Gimperle. S spicastim peršom stopil bode pred Cuvaja in mu v imenu spodnještajerskih Hrvatov predrl — kurje che. Ja, Kemperle se bode žrtvoval za narod; same

da je kratka raba tega preparata večidel zadrstovala, da marsikatero bolesti takoj odpravi. Poskusite tudi Vi, ako ste nahodni, hripavi, uslinjeni, ako trpite na glavo- ali zobobolu, Fellerjev „Elsafluid“. Ta preparat naj bode vedno v hiši, da se bolezen lahko takoj odpravi. Naroči naj se Fellerjev fluid z zn. „Elsafluid“ raje danes kakor jutri; na naročilo naj se napisi natanko: Lekarnar Feller v Stubici, Elsa-platz št. 241 (Hrvatsko). Stane od tega 12 malih ali 6 dvojnih ali 2 špecialni steklenički franko 5 kron. — — — — —

moč mu mora preje strogo zabijati, da naj
rene glavo na levo, kadar je na desni strani
ščina ter da pot do banove palače ne pelje
v zagrebski „Potok“... Torej še enkrat:
marveč ni več, — još Hrvatska ni propala!
Vhogi car! Ruski car Nikolaj II. ni samo
pogotovitev vladar, marveč tudi sploh najboga-
ti človek na svetu. Njegovi letni dohodki
seštejo okroglo 120 milijonov v gotovem de-
nu. Premoženje carja prihaja iz pet virov:
civilna lista, zasebni zaklad, lastna industrijska
delavnica in dohodki iz carskih posestev. Civilna
lista znaša okroglo 35 milijonov kron; od teh
se izda več kot 5 milijonov za cesarski
ster, veliki knezi in knežnje pa dobijo sku-
pi 3 milijone. Carjeva mati in carica Aleksan-
dra dobite vsaka leto 600 000 K kot „drobiž“
male izdatke.“ Poleg tega položi car vsako
leta za vsako svojih 4 hčerk po 100.000 K na
ran, za prestolonaslednika Aleksisa pa 240.000
K. Sam si je car že okroglo 250 milijonov
„prišparal.“ Cesarska posestva so tako ve-
la, kakor Irlandska in obsegajo najlepše goz-
dove sveta. Car izkorisča gozdove. Ena tretina
posestev imajo kmetije in vinogradniki v naj-
em. Drugod zopet ima car mline, fabrike, rudo-
vne itd. Car bi bil še mnogo bolj bogat, ko
mu njegovi uradniki toliko ne pokradli!

Cesarica Karlote mehikanska je težko obožala in vsled njene starosti se bojijo najhujšega. Arnost se malo še peča z nesrečno to vdovo mehikanskega cesarja Maksimilijana. Dne 19. junija 1867 bil je cesar Maksimilijan od republikancev ustreljen, in — njegova vdova še nes ne vede ničesar o tej žalostni smrti svojega soproga. Kajti nesrečnica je že skozi desetletja em blazna. Cesarica Karlote je bila edina hčerka prvega belgijskega kralja. Rojena je bila 1840. Že v 17. svojem letu je bila poročena s stratom našega cesarja, nadvojvodo Ferdinandom. Likon je bil brez otrok a srečen. Potem so podnili nadvojvodi mehikansko krono in zlasti francoski vplivi so se tukaj pojavljali. Karlote je moža hudo prigovarjala in res je postal mehikanski cesar. A Francenci so ga zdaj nakrat zapustili. Zamudan je njegova soproga pomoči kala in naposled je znorela. Maksimilijan pa je bil ustreljen, brez da bi se to nesrečni cesarici povedalo. Nesrečnica, ki je zdaj težkobolela, živi na gradu Bonhont blizu mesta Leeken v Belgiji.

Pokvarjenja vina. S takim ljudem, ki so bino s tem ali onim dodatkom kvarili, se je nejšne čase prav strogo postopalo: Celo smrtna kazen je bila nad takimi „Weinpancerji“ izredena: Zanimiivo sodbo je n. p. izrekla nad sodnija v Inselheimu. Neka krčmarica je bila točena, da je dala v sod vina galuna (Alaun), da bi s tem kislino odpravila. Ko so kupci prišli, nadali so ta kamen v vinu in tožili ter zahtevali, da se krčmarico na smrt obsodi. Sodnija je bila milostna in je izrekla to-le sodbo. Lamen naj se zdrobi v kozarec istega vina; to mora tožena žena spiti; ako ji ne bodo to vino skodovalo, potem nič hudega storila. Ako jih bo skodovalo, pa škodovalo, pa naj vzame to škodo . . .

Iz Spodnje-Stajerskega.

„Straža“ se kar na glavo postavlja od večjega, da se na Balkanu toliko tisoč kristjanov in Turkov v svoji krvi valja, da ležijo cele množine mrljev nepokopani, da se širi kohera . . . Res, čudno je „krščanstvo“ naših slovenskih klerikalcev! Kadar fehtajo pri vbogitvah, takrat znajo tako milo o krščanskih nebezni besedičiti. Zdaj pa ni njih morala niti las boljša od one balkanskih divjakov.

Lakor divje bestije, ki postanejo še bolj zvezanske, kadar duhajo svežo kri, tako tavajo slovenski klerikalci blazno naprej. Vojna je razgala zadnjo cunjico raz njih hinavskega, farskega trupla in nagi stojijo zdaj v vsej javnosti. Človeku se res že studi to divjanje klerikalnega časopisa, ki izraža neskončno veselje nad grozutami vojne. Ako se še pomisli, da pišejo klerikalne liste večidel duhovniki, ki so vendar negovorniki Kristovih naukov, potem se mora človek res za glavo prijeti. „Krščanstvo“ naši klerikalci je hujše od turčinske krvave verfanatizma. Da bi ti ljudje pri temu vsaj nimali Kristovo ime vedno na jeziku. Pa vedno izričejo o krizi, ki velja baje vojno proti -

lumeseču". S krščanskimi frazami nocejo roparski napad opravičiti. Ako se gré tu res za krščanstvo, potem bi morali tudi krščani duhovniki v prvi vrsti med bojevniki stati. Zakaj pa gredo srbski popi proti „dušmanu“ v boj? Ko so Francozi pod Napoleonom udri na Tirolsko, šli so katoliški duhovniki na čelu zvestih kmetov v krvavi boj, križ v eni roki, v drugi pa sabljo. Zakaj pa tega zdaj jugoslovanski popi ne delajo? Saj so zrejeni, zdravi in kreplki, da celo kmete pretepavajo; kako lepo bi se jim tedaj prijal handžar v roki . . . Pa črni gospodje sedijo raje pri farovški peči in pisarijo svoje občutke v „Stražo“, — in hujskajo naprej, da bi tudi Avstrijo v nesrečno vojno spravili. To je čudno, čudno „krščanstvo“ . . . Nesramno je tudi, kako se upajo klerikalni mazači v „Straži“ Avstrijo napadati, ji groziti in jo zasramovati. Kar odkrito se bratijo s Srbi in radovedni smo, koliko časa bode oblast tej hujskarji brezbrizno nasproti stala. Ali se sme res že vsak farški hujskar norčevati iz habsburške monarhije? . . . Slovenski kmetje pa bodejo zdaj menda izpoznali pravo „dušo“ slovenskega klerikalnega časopisa!

Napredna zmaga. V Gamsu pri Mariboru so se vršile meseca maja občinske volitve, pri katerih so napeli klerikalci vse moči, da bi to občino v svoje kremljepi dobili. Posrečilo se jim ni, kajti napredni možje so v vseh treh razredih lepo večino zmagali. Ali vsled neke male napake (nekaj glasovnic namreč ni imelo uradnega pečata) so klerikalci vložili rekurz. Oblast je rekurzu ugodila in tako so se morale 7. t. m. volitve za tretji razred še enkrat vršiti. Klerikalci so tudi sedaj zaman računalni, da bodejo naprednjake porazili. Ostali so vkljub največjih hujskarji v manjšini in izvoljeni so bili sami napredni možje. Čestitamo vrlim našim volilcem nad lepo to zmago!

O požaru v sv. Kungoti pri Ptuju se nam še piše: Kakor znano, pogorelo je v tej vasi 19 hiš in drugih poslopij, tako da je skoraj vse prebivalstvo izgubilo svoje imetje. Da se bedo prizadeti olajša, podal se je g. c. kr. namestnik nrof Clary und Aldringen v spremstvu vodje c. k. okrajnega glavarstva g. dr. Evgen viteza pl. Netoliczky, deželnega poslanca g. R Klamme in državnega poslanca g. Miha Brenčiča na mesto požara. Razdelil je iz štajerskega deželnega zaklada za ujme izdatno svoto denarja in jih obljubil i nadaljno državno pomoč. S tem hitrim nastopom je bilo mogoče, da se je v bogim pogorelcem, ki so bili vsled zime še v najbujišči nevarnosti, čez prvo bedo pomagalo. Za pogorelce v sv. Kungoti napravili so tudi zbirko Nj. Ekselencu gospod namestnik podaril jih pogorelcem iz lastnega žepa 100 kron podporo. — Tako se nam poroča iz popolnoma objektivnega, brezstrankarskega vira. Prebivalstvo mora biti torej v prvi vrsti c. k. namestniku, vedo c. k. glavarstva in pa graščaku g. Klammu hvaležno; zadnji je za nesrečneže sploh velik storil in ni poznal v tem žalostnem času nobene razlike med Nemci in Slovenci. Prav čudno se nam torej zdi, da klerikalni listi tudi to priložnost v svoje politične namene izrabljajo in ravno tako delajo, kakor da bi nedolžni poslanec Miha Brenčič vse to naredil. Klerikalni listi najnjam povedo, kaj je Miha v tem oziru storil, koliko denarja je žrtvoval, kajti v času požara je denar več vreden nego prazne lepe besede. To se nam naj povči, kajti mi smo že do gristi te laži, da se podpore iz štajerskega, včidel nemškega denarja v zaslepljeni javnosti tolmači kot nekako darilo klerikalnih poslancev à la Brenčič, katerih „vpliv“ in „delavnost“ danes že precej znana stvar.

V Ormožu so pred kratkim časom ustavili sokolsko društvo, ki si je izbral za svojega načelnika notarja Strelec. Ta možakar se pri našem mnenju sploh preveč s politiko peče. S sladkimi besedami hodi tudi okrog nemških in naprednih obrtnikov in jih hoče na sokolske limanice spraviti. Pa mislimo, da bode prav malo kalinov vjele, čeprav je pri sokolih tu c. k. sodnik Zemljič, kar se nam vsekakor eduno zdi, in kar nam vsljuje mnenje, da bode treba zopet enkrat prav pošteno v P. vaško-narodniško gnezdo v Ormožu posvetiti.

Umrl je v Konjicah hišni posestnik in očinski odbornik g. Hugo Wretschko. L. m. z. **Umrl** je v sv. Michelu pri Šoštanju župn.

J. Govedič. Pokojnik je bil jako miroljuben duhovnik in se ni nikdar v politiko vtikal. N. p. v m.!

Veliki požar v Ptaju se je izvršil pretekl sredo. Zgorel je namreč komaj sezidani in še pred 10 dnevi otvorjeni novi „Vereinshaus“. Gasilci so v peturnem delu ogenjomejili. Škoda je za 30 000 K. Splošno se sodi, da se je ogenj nalašč ali pa vsled neprevidnosti zapalil. Tri osebe so zaprli, kjer se jih požiga dolži. O stvari še govorimo.

Nesreča. Hlapec Leopold Petrović v sv. Petru v Savinski dolini prišel je pod težki voz in pridobil smrtnonevarne poškodbe.

Požar. V Slovenjem Gradcu je pogorelo polnoma gospodarsko poslopje veleposestnika Johana Kramer. Škoda je z 14 000 K, lastnik pa je le za 11 000 K zavarovan. Živino so rešili. Ko so plamena iz poslopja švignila, opazili se je nekega moža pobegniti; gotovo je, da je ta nalašč začgal.

Obesiti se je hotel v Marlboro magacinski delavec G. Zanger, pa so ga pravočasno opazili in v bolnišnico odpeljali. Vzrok poskušenega samomora je žalost, ker je bil nesrečnež od konzumnega društva, zaradi dolga zarubljen.

Hrvatski tatovi. V Kapeli pri Brežičah so tатови vlomili v trgovino g. Vidmarja. Okradli so raznega blaga in denarja za skupaj 1000 kron. Plen so dali v vrečo in odnesli. Dež in veter sta pospeševala tatvino. Tatovi so šli potem k sosednjemu posestniku Kelcher; vlomili so v klet in se okreplčali s par litri vina. Potem so vlomili še pri posestniku Kovačič; tukaj so jih ljudje opazili in pregnali. Sledovatov vodijo na Hrvatsko.

Iz Ijubosumja sta se v Gaberjah steplali mesar Franc Filipič in posestniški fant Joha Speglič. Zadnji je bil na glavi ranjen.

Hitra pomoc. V fabriki v Vuhredu nastal je ogenj; k sreči se je pravočasno opazil in tako so domači ljudje ter hitro došli gasilec ogenj zadušili, predno je napravil večjo škodo.

Surovež. Na dan Vseh svetnikov šel je po sestniški sin Martin Kresnik v Teharjih na pokopališče h grobu svoje stare matere. Tam je iztrgal in razobil nagrobn križ ter uničil i gric. Naznanili so zverjinskoga pobiča sodniji.

Sovražna brata. V Kostnici pri Luki sta se brata Jože in Alojz Seško zaradi nekega dekleta sprla in stepla. Alojz je končno nož potegnil in svojega brata dvakrat v glavo sunil, tako da je ta smrtnonevarno ranjen.

Vlomi. Pri trgovcu Planko v Dornavi na Vranskem so vlomili neznanati tatovi in pokradli denarja ter blaga za 300 krov. Bržkone so prišli tatovi čez kranjsko mejo. — Trgovcu Johnu Suppanzu ukradli so tatovi 30 polnih sodcev piv in mu napravili s tem za več kot 300 krov škode. Sodi se, da so prišli žejni tatovi iz Hrvatske.

Nečloveški sin. Posestnik Rok Perko v sv. Barbari blizu Šmarja pri Jelšah ne živi v dobrej razmerju s svojim sinom Jožefom. Ké oče hudobnemu sinu ni hotel posestva oddati napadel ga je tu in ga s polenom budo ranil. Oče je moral k sosedom pobegniti. Žandarji surovega sina zaprli.

Roparski napad. Posestnico Ano Sorko Polensku je neznani lopov napadel. Hotel jo je oropati. Zbežala je v hišo in jo zaklenila. Ropar je hotel vrata vломiti, ali na klicanje napadenega je prišel sosed Habjanič, ki je moral vedeti, da ima posestnika Sorko večjo svoto denarja in hiši, je potem zbežal.

Zaradi deklet stepla sta se pri kožuhanjih v Artičah fanta Kopač in Levak. Kopač je svojega nasprotnika s težkim polenom po glavo udaril in smrtnonevarno ranil.

Pozor! V Savinski dolini in raznih drugih krajih hodi neki agent Rajmund Senčar okoli Dela se kot zastopnika neke fabrike žaluzij in izvršuje na ta način razne sleparije. Celo vrsni posestnikov je za svote po 6 do 10 kron ogljufal. Senčar je svoj čas v Marenbergu 97 K ukradel.

Svarilo pred „Konkordia“. Pod imenom „Veseljeno sandtbaus Konkordia“ izvršuje neki bivši trgovski pomočnik potom lažnjivih inzeratov v raznih listih večje in manjše sleparje. Svarimo torej

vsakogar, da bi stopil s to sleparsko „Konkordio“ v zvezo.

Dezertiral je iz Gradca v Trbovlje pristojni deželnobrambeni infanterist Rudolf Krek.

Divjak. V Šmarju pri Jelšah stepla sta se pri pokopališču brata Karl in Ciril Markus. Ko ju je policaj Berglez posvaril, vzel mu je Karl Markus sabljo in ga je pretepel. Šele orožniki so divjaka premagali in sodniji oddali.

Pazite na deco! V sv. Antonu pri Slovenjem Gradcu prišla je 5 letna hčerka posestnika Johana Mravljak na polju preblizu ognja. Otroku se je obleka vnela. Ko so prišli ljudje, našli so nesrečno deklece z groznimi opeklinami mrtvo na tleh ležati.

Iz Koroškega.

„**Koroški vijalet**“. Prvaški klerikalci izumili so novo besedo, da bi sramovali koroške domovino. Pravijo, da je Koroška „vijalet“, torej turška pokrajina. Morda da so v marsikaterem farovžu „turške“ razmere vdomačene; saj kar se tiče ženskega spola je to resnično. Ali drugače leži Koroška hvala Bogu še na Avstrijskem pod varstvom avstrijskih postav. Tisti kranjski hujskariji, ki je tesnu vezana s srbskim sovraštvom proti Avstriji, se seveda še ni odprlo vrata in zvesta koroška srca branijo še vedno pot čez Karavanke. Prvaki bi radi tudi na Koroškem udomačili balkanske šege in navade; radi bi uresničili grozovlado in s tem napolnili svoje žep. Zato psujejo Koroško za „vijalet“. Ali tudi tukaj velja beseda: „Ein Pfui dem Vogel, der sein eig'nes Nest beschmutzt!“ . . .

Praktični so pa slovenski klerikalci, to se jim mora pustiti. Slovenski liberalci so namreč zapričeli denarje zbirati za „Rdeči križ“ balkanskih narodov. Klerikalci pa so mnogo bolj praktični. Oni imajo za balkanske narode le lepe besede, — denar pa pobasajo raje v lastni žep. Zato vprizarjajo zdaj tudi veliki lov na kaline in nabirajo denarje za svojo „Slovensko stražo“, ki ni doslej še ničesar družega storila nego klerikalno navdahnjenemu ljudstvu zadnje krajarčke izmuznila. V znamenuju balkanske vojne nabirajo slovenski klerikalci denarje za svoje žep. Ali ni to škandal? Ne, to je le dokaz, da so klerikalci jako praktični ljudje . . .

Napredna zmaga. V občini Treff en pri Beljaku so se vrstile občinske volitve, pri katerih so nasprotniki napeli vse moči. Ali vkljub temu so bili v vseh treh razredih sami napredni vrali koroški možje izvoljeni. V 1. in 2. razredu so naprednjaki ednoglasno, v 3. razredu pa z veliko večino zmagali. Cestitamo vrlim volilcem iz srca!

Pobegnil je v sv. Marjeti hlapec Johan Isep. Preje je svojega gospodarja za 20 K ogoljufal, 6 kron denarja pa je svojemu tovariju ukradel.

Zaprlj so v St. Paulu brata Ignaca in Ludvika Weilgumi, ker sta divjačino kradla.

Sitnež. Fant Julij Korošec je v Wölvizi gostilni v Rabensteinu v pjanosti ljudi psoval, dokler ga niso vun vrgli. Zunaj se je zopet stepel in bil pri temu precej poškodovan.

Grozni zločin. Pri posestniku Johannu Rönnacher v Wiessembachu je živel tudi oče njegove žene Juri Gradvitzer. Prepriala in pretepala sta se vedno. Zadnjič pa je v pretepu stari Gradvitzer svojega zeta na tla vrgel in zadavil. Orožniki so ubijalca sodniji oddali.

Samomor. V potok Mieser skočil in utonil je dejavec Rupert Burgstaller iz Zlättinga. Čez par dni so mrliče iz vode poteguili.

Nevarni vlimilec. V Celovcu so zasačili nekega Rudolfa Helmer, ki je hotel izvršiti vlon. Po divjem begu skozi ulice so tata vjeli in sodniji oddali. Našli so pri njemu vse potrebno tatinsko orodje.

Nepojasnjeno slučaj. Na „Heiligengeistschütt“ pri Celovcu našli so nekega starejšega moža nezavestnega ležati. Baje je to neki Moric Lustig. Par korakov od njega je ležala denarnica s 400 K v zlatu. Tudi mož je imel 250 K denarja pri sebi. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Tatvine. V Beljaku pokradla je vlačuga Marija Schöffma v gostilni Komposch obleke za 46 kron. Vjeli so jo še isti večer v neki kavarji; policaja je še v pest ugriznila. — Zaprlj so neko deklo v vinski trgovini Urschitz v Beljaku, kjer je izvršila razne tatvine.

Pazite na deco! V Beljaku je padel 2½

letni sinček nekega konduktora, ki se je brez nadzorstva igral, čez stopnice in obležal nezavesten.

Pobegnil je iz zapora v Beljaku zaradi tativne zaprti hlapec Janez Stridinger.

Zaprlj so v Arnoldsteinu mesarja Franca Knaffl, ki je prišel ravnokar iz Amerike. Izvršil je za več tisoč kron goljufuje.

Mrliča neznanega moža so našli pri občini Saager pri Grafensteinu na levem dravskem obrežju.

Zaprlj so v Celovcu postopača Tomaža Vilčnik, ki je bil že večkrat zaprt. Našli so pri njem mnogo ukradene obleke in srebrnine. Vilčnik spada bržkone med one tatove, ki so zadnje čase v vilah ob Vrbskem jezeru mnogo tativ in vломov izvršili. — Istotako so zaprlj brez posebnega mesarja Johana Rauneger; dolži se ga, da je vlotil pri krčmarju Grautschnig in ukradel 60 krom denarja, damske uro, vratno verižico in več drugih predmetov. — V Strassburgu so zaprlj orožniki hlapec Jakoba Lakner, kjer se baje nad nedoletnimi deklinami hudo zagrešil.

Lisica je udrla v St. Paulu v kurji hlev nadupravitelja Prokopa. Umrila je 15 kokoši in 6 puranov. Ena raco je vzela lisica seboj.

Pametni konj. Na cesti v Prerau se je igral neki 4 letni otrok. Kar nakrat pridivja po cesti splašeni konj. Gledalci so prestrašeno zakričali, kajti vsakdo je mislil, da je otrok izgubljen. Ali neposredno pred otrokom se je konj vstavil. Splošno se hvale inteligenco tega konja.

MOJA STARA

izkušnja me uči, da rabim za negovanje moje kože le Stecken-pferd-lilijino-mlečno milo od tvrdke Bergmann & Co., Tetschen a/E. Kos za 80 h se dobi povsod 229

Volitev v Ameriki.

V združenih državah severne Amerike vršil se je tekom zadnjih mesecev izredno ljutji in brezobzirni vojnih boj. Koačal je z zmago demokratičnega kandidata

Couverneur Dr. Wilson,
Demokratični kandidat

za predsednika republike gubernera dra. Wilsona, katerega sliko prinašamo. Wilson bil je l. 1856 rojeni Smatra se ga za jako energičnega politika z naprednim načeli.

Koledar naprednega čebelarja za mesec oktober.

(Piše: Alojzij Krizančič, Vel. Nedelja.)

Bliža se nam z vsakim dnevom zima in naše ljubezen, aka smo jih svoječasno zdržali in okrepili njim, dodali zadostno množino medu, so imele dozdaj še par lepih dni, da so se spreletale in otreble ter iznebile svoje blata; zato se letos oz. na spomlad ni treba batigrize.

Srečen čebelar, še srečnejše njegove čebele, ako imajo vsega dovolj. Le da naj čebelar pogleda večkrat k svojemu čebelniku, ko se bodoje v zimskem času kaj radi različni tiči, kakor žolne in drugi, na brade vsečali in z neprstanimi ropotom in kljuvanjem čebele vznebjirjali, ki so s tem izročene gotovemu poginu, ker se razberejo po celiem panju, ker nimajo potrebne gorkote in miru v svojem zimskem gnezdu (grozdu) oprnejo in slednjič poginejo. Tudi na miši treba paziti.

Ko pritisne mrz odenimo svoje panje, ker primerna toplopa je zelo potrebna. Sicer pa ako so panji na velikem preiphu, se kaj lahko zgodi, da se matica prehladi, s tem pa prekine z njenem jačecem — in morda tudi za vselej odmrje njena rodovitnost, ali pa tudi ona sama.

Ko nas mrz pritisne v sobo pričnimo si izdelovati potrebno orodje, kakor izmetalnico, okvirje, da ne

bodemo po celi okolici čebelarjev nadlegovali, da ne posodijo okvirje, ko nam roj na veji visi, čebelarjev pa nima okvirjev in panjev. Pravi čebelar ima že vse v redu in pri rokah. Izdelujmo si pa kolikor moč veliko mero, zakaj malo vsebina panjev in taki osole v jeso čebelarju in čebelam, ki si po svoje ne morejo gnezda razširiti. Zum, zum, zum!

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptaju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprt); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, para ali „Brausebad“ z ruhu K — 60; postrelj K — 10.

Zadnje vesti o vojni.

Mir?

Konstantinopol, 14. nov. (zasebni telegram). Kianil paša se je obrnil na bulgarskega kralja Ferdinanda, da naj se pričnejo mirovni pogajanja med Turčijo in Bulgarijo. (Op. ur. 1) je dokaz, da je Turčija popolnoma onemogočena.

Konstantinopol. Vzroki, da prosi Turčija za mir, so: 1. V Carigradu skušajo Mladoturki zopet na krmilo priti. — 2. Zadnje utrde pri Čataldži se ne dajo držati. — 3. V Carigradu je pričela kolera razsajati. — Med bulgarskim vojaki pa se tifus razširja. — Čuje se, da je turška vlada vse bulgarske mirovne pogoje sprejela.

Avstrijske zahteve.

Dunaj, 14. nov. Avstrija zahteva, da se ji z dolgoletno trgovsko pogodbo zasigurni trgovin pot v Saloniki ter porabo tega pristana. Albaniji se ne sme zemlje vzdružiti. Srbija mora zajamčiti, da poneha „jugoslovansko hujskarija v Avstro-Ogrski.

Albanske zahteve.

Dunaj, 13. nov. „N. F. P.“ dobila je od albanske organizacije v mestu Dorazzo sledenje brzojav: V imenu Albanije protestiramo proti žalitvi in krivi dolžtviti srbskega ministra Pasicja. Albanci protestirajo, da se jih meče in ječo in da se jih hoče pokončati na Kosovem. Srbi so tudi albanske vojne jetnike umorili. Albanci hočejo raje umreti, nego bi pustili Albanijo razkositi. Tri milijoni Albancev kličejo vso olikano Evropo na pomoč, da zasiguri svobodo albanskemu.

Avstrija in Srbija.

Položaj je vedno ednakomerno resen. Vse velevlasti se trudijo Srbijo do tega pripraviti, da se avstrijskim željam pokori. Srbsko časopisje pa hujška naprej proti Avstriji. — Stališče Rusije je še vedno nejasen, ker dobiva ruska vojna stranka vedno več vpliva. — Nemčija in Italija sta izvršili večje vojaške priprave, da podpirajo avstrijske želje. V par dneh se bode odločili, ali bode Srbija res predrzna dovolj, pričeti blazno vojno. Javnost se v splošnem vedno bolj nagiba mnenju, da se bode mir vzdružati.

(V slučaju, da se zgodijo nepričakovani posebni dogodki, poročamo to svojim čitalcem s posebno izdajo lista. Op. ur.)

Dopisi.

Iz Haloz (Popotnik). Potujem že dolgoasa; obrnil sem se od Hrvatskega proti Halozam i. s. šel sem po občini Slatina in videl sam novo uravnano stezo. Misliš sem si: Ja, to je kaj dobrega, nova, lepa steza. Šel sem naprej proti Leskovcu in videl krasno poslopje nove zdele. Šel sem tam v neko gostilno, kjer je bilo ne mož, ki so se o vsem tem pogovarjali. Neki kaže je vprišal: Ali ti je znano, kdo je naredil, da se je ta lepa steza po Slatini uresničila? Naseljnik okrajnega odbora Ornig se je vozil po Halozah in videl, kako slabo da je. Sklenil je, da se morajo nahitro steže popraviti. — Janža reče: Čast in hvala bodi načelniku Ornigu, bog ga nam naj še mnogo let ohrani! — Ti, Peter, kako pa to, da je napis na šolskem poslopu samo slovenski, ko se je vendar reklo, da bodo v obeh jezikih? — Ja, moj ljubi Štefan, tega je pa župnik kriv; on je nasprotoval, on, ki je toliko pomagal, da se je poslopje stavilo. — Andraž: To ne bode župniku nič pomagalo; mi hočemo tudi nemški napis na naši šoli; saj je tudi okrajni šolski svet takoj sklenil. Sola stane nas denarja, mi boderemo plačali, župnik pa nikdar niti vinarja. Mi hočemo tak napis, kakor naša sosedna fara sv. Vida: Volkschule — Ljudska šola. Tako mora biti! — Možaki pogovarjali so se tudi o volitvi Leskovcu. Veseli so se mnogo čez imago, da sta župnik in Stoklasa propadla, da celo Brenčič in Grahar nista mogla nič pomagati in da so šli nasprotniki tako okoli, kakor da bi jih z mokro cunjo potepel. Napravili so se kurz, pa pomagal ne bo nič, razven da so stvar zavlekli za nekaj časa, kar pa nam je tako prijetno. Možje v Leskovcu so poštenjaki, ne dajo se zmotiti, delujejo po svoji dobravi pameti in nočejo biti pod komando klerikalcev. Možje so bili prav veseli in so vzeli tudi mene k mizi. A čas je pretekel; podal sem se dalje; mogoče da tudi kje drugod kaj prijetnega slišim, kjer sem sploh radoveden, tako se po farah godi. Kadar kaj novega slišim in vidim, dragi naš „Štajerc“, ti že naznam! Popotnik.

Zakot pri Brežicah. Občinski odbor je v seji 3 XI imenoval gg. Antona Lapuh, Franca Rožman in Martina Setinc častnim občanom za njih zasluge kot dolgoletni zastopniki pri občini. Gospod Lapuh je že 15 let marljiv in zvest župan, kakor tudi njegov namestnik I., obč. svetovalec g. Rožman. Gosp. Rožman si je veliko prizadeval v blagor občine za zboljšanje občinskih cest in mostov, ter tudi kot načelnik krajskega šolskega sveta ima mnogo zaslug, da so mu občani, ki imajo mogoče šolsko deco, lahko iz srca hvaležni. Živeli gg. častni občani še mnogo let!

V Staršah pri Sv. Janžu d. p. Pogovarjajo se zdaj ljudje vedno o tem kanalu, katerega je dovolilo ministerstvo za električno podjetje. Mnogokrat pride zaradi tega do hudi prepirov. Zdaj, ko je že vse narejeno, nas hodijo hujskati in plavšati, kako bi morali posestniki svoje parcele ceniti. Krioda leži na naših poslancih. Ako bi bilo to podjetje res v našo škodo, kar pametni človek ne versje, — zakaj nista Brenčič in Pišek to preje prepričila? Pustita nas že zdaj pri miru! Nekateri klerikalci so seveda budo nauhujšani. Tako n. p. tukajšni Grega, ki je budo zamišljen, kjer mu bodejo njegove dobičkanosne krčovine prekopane, od katerih je vsako leto čisti dobiček vlekel. Ta Grega ne vede, ali je Slovenec ali Nemec, klerikalec ali liberalce, kmet ali želar, pa bo menda „hobštetar“. Meni je očital, da sem „Štajercjanec“. Ja, sem, in sem tudi ponosen, da sem napredni stebri. Ti pa moraš poslušati lančni, kako ti naprej tvivgajo. V pričo si Slovenec, v Mariboru Nemec, v poklicu pa slovenski želar, ne pa kmet. Žalostno, ako svoj stan ne poznas. Priporočal bi ti „Štajerca“, ako bi brati znal. Potem bi menda prilezel celo na županski stolec, kjer že pri sošeski tako dobro gospodariš z denarjem. Kaj je z lanskimi računi? Dobro bi bilo, da bi te pri posojilnici za načelnika postavili. Varnju se torej, Grega, da ne prideš na solnce, kjer bi ti se drugače maslo po obrazu cedilo.

Tisti, ki si ga psoval.

Kapela pri Radgoni. Nam dobro poznani mazač, v kateri je še pred kratkim drobtinice pobiral, ki so padale iz farovžkih miz, je postal dopisač „Narodnega lista“. Ta senca pesjega repa želi napraviti nemir med našim ljudstvom. Ker se za to delo kaže in spozna nesposebnega, prosi tukajšnjega kaplana g. Franca Stuhca na pomoč. Naše gostilničarje Horvatha, Hausmana in Farica imenuje „nemškutarje“ itd. itd. Pri teh gostilničarjih dopisun najbrž ni dobil ničesar na up; — zato priporoča gostilno „Zid“, katero je bivši mežnar Janko Čirč pogodil edino za dobro. Naša župnija, kakor tudi naše gostilne stojijo ob nemški in ogrski meji. V hiši kjer pelja g. Horvat gostilniški obrt, se to obrt vrši že črez štirideset let. Ta gostilna ne služi samo v postrežbo domačinom ali kakim dosluženim jetnikom, ampak je ta gostilna, kjer stoji ob glavni cesti, kjer rada obiskana od potujočih ljudi vsakega stanu. Zraven tega služi za izlet gospodov iz bližnje Radgone posebno pa ob letnih časih gostom iz radinskega kopališča, včasih tudi gospodom iz Ogrskega; kratko rečeno: V gostilno g. Horvata zahaja ljudstvo treh narodov. Gostilna g. Horvat, kateri je zmožen treh jezikov v govoru in v pisavi, je v vseh oziroma izvrstna in se lahko meri, kar se tiče uljednosti in postrežbe z marsikaterim hotêlom v mestih. G. Horvat je obrnil od pet do glave, ne pozna nobene ošabnosti, je v vsakim človekom prijazen in mu je vsaka politika deveta briga. Če ti dopisunče, misliš, da boš s tvojimi napadi kaj dosegel, tedaj si popolnoma na krivi poti; boljše je za tebe, da pogledaš svojo umazano perilo. Denar, katerega porabiš za znamke si pa rajši hrani, da si kupiš košček kruha, da ti ne bode treba pri tujih mizah sliši cediti. Posebno neuimnost delaš s tem, da g. kaplana nagovarjaš k hujskarji; kaplan, kateri je kod vinogradni posestnik pred par leti svojo vino po nemških časnikih ponujal, se z gospodom Horvatom gotovo ne bo hotel spreti, temmanj če bo izvedel, da je g. Horvat to jesen več tisoč hl mošta pri naših posestnikih pokupil in ga v denarje spravil.

Planina (Montpreis). Dne 7. novembra t. l. prinesel je listič „Slov. gospodar“ neki dopis

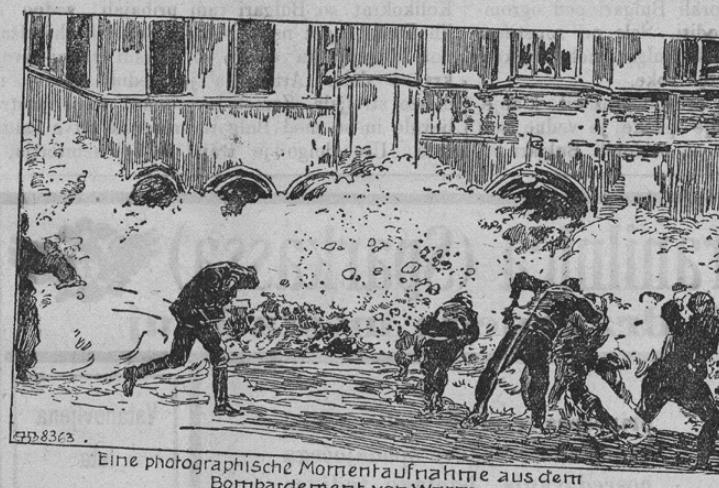
o razsvetljavi trga Planine, v katerem se dopisun pritužuje o egiptovski temi na Planini. Veliko kmetov se je že pritožilo o nerednosti cerkevopravil; ako bi gospod župnik načrivali litanije ob dveh kakor je bilo to leta in leta, ne bilo bi treba tavati ponoči po Planinskem blatu. Sicer pa gospodu župniku Francu Gartneru tema ni tako neljuba, tema v glavi kmetov, katere lahko potem izkoristi, v prid svojega žepa, s tem da mu spravi zadnje zrno iz kašča. Gospod župnik, zahvaliti bi se imeli za temo da vas vsakdo ne vidi, kako pijani se spetikate domu. Pa saj je naš krčmar gospod Pintar tako postrežljiv, da vas pelje domov, kadar se pri njemu napijete, kakor smo že videli. Vsi pijanci so se že poboljšali vased besed svetega misijona, samo vas se še niso prijele; res trdo kožo imate! Zastopimo vas pa vendar ne, da ne mirujete, ko imate toliko blata na vaši glavi; hudo vas mora srbeti, ker hočete da vas moramo včasi poštigliati. Boste pa zopet objekani hodili po trgu in neljubo vam bo če se boste morali zopet opravičevati pred milostljivim gospodom knezoškofom v Mariboru. Najmanjši dopis v „Gospodaru“ in objavili bodemo vaše nesramnosti in gotove svinjarije iz neke gostilne v Sevnici in še več druzega!

Bitka pri Kirk-Kilisse.

List „Leipziger Neueste Nachrichten“ dobil je stvarno in resnično poročilo o bojih okoli trdnjave Kirk-Kilisse. Kakor znano, bila je v teh bojih turška armada najprve na odločilni način poražena. Poročilo omenjenega lista je spisal neki strežnik bulgarskega „Rdečega križa“ in hočemo čitateljem poglobitne točke objaviti.

Pet dni je trajala bitka pred trdnjavami Kirk-Kilisse. Bulgari so imenitno zmagali. Turški vojaki so deloma ubiti, deloma vjeti ali na begu.

Trdnjava Kirk-Kilisse je bila od Bulgarov popolnoma obkrožena. Glavna taborišča so se nahajala v velikem polukrogu severno mesta ed Petra na vzhodu čez Raklico in Karakotje do gore Jundula na vzhodu. Močni vojaški oddelki so stali tudi zahodno od trdnjave pri Seljoli s

Saloniki.

Grška armada je torek premagala in zasedla starodavno mesto Saloniki, kakor poročamo to na drugem mestu. Prinašamo tedaj sliko tega velevažnega pristana. Starodavno mesto Saloniki je glavno mesto vijeleta, ki nosi isto ime. Mesto je za trgovino izredno važno, to pa ravno tako od morske kakor od suhe strani. Od morja pogledano je mesto s svojim gradom in množstvom mošejam krasno; ali v bližini je umazano in hudo zanemarjeno. Mesto ima jako veliko spomenikov na stare čase. Prebivalstva je okroglo 105 000 oseb; od teh je 60.000 Judov (Španiolov in Sesardinov), 3000 Frankov; ostalo prebivalstvo pa tvorijo Turki in Grki.

Iz vojne.

Kakor znano, napadla in blokirala je turška mornarica tekom te nesrečne vojske večkrat bulgarsko obrežje. A do resnejših dogodkov je prišlo le pri obstrelijanju bulgarskega pristanišča Varne. Tu so kanoni turških parnikov več oseb ubili. Naša slika kaže prizor iz tega bombardementa. Turška krogla razpoči na cesti sredi mesta in ubije več oseb. Naša slika je narejena po momentni fotografiji.

Milijoni

rabijo proti

kašlju

hriavosti, kataru za
slinjenjem, krčemu in
oslovskemu kašlju

Kaiserjeve prsne
karamele
s „3 smrekami“

6100 not. potr. spric
čeval zdravnikov v zaseb
nikovjam do sigurni
uspeh.

Jako uspešni in dobro
ukusni bonboni.

Cena 20 in 40 vinarjev
Doza 60 vinarjev. Se
dobi pri: H. Molitor,
apoteka v Ptiju, Ig.
Bejbalk, apoteka v
Ptiju, Karl Herrmann
Laski trg, A. Els
bacher, Laski trg, A.
Plunger, apoteka, Pod
četrtek, Hans Schneider
schitsch, apoteka v
Brežicah 855

Nove priložnosti!

Werndi-infanterijske puške model 67/77 za kroglio kal. 11-2 mm 8 K 50 h. Ista puška prenarejena za šrot kal. 28, na 50 korakov dobro ustreljena samo K 12—. Puška za potovanje za zložiti (Reiseumklappflinte) kal. 16, se nosi tako prijetno v rukaku, samo 36 K. — Fibert-puške kal. 9 mm za kroglio in šrot, fino delo, nese daleč, zbjig izvrstno, tako lahki pok 24 K. — Fina lancaste-dvojna puška kal. 16, z dolgim klicem, levo chok. 80 K, prima 95 K. — Fina puška (Büchsenfinte) kalib. 16/9/3, dolgi ključ 70, prima 95 K. — Fina flinta (Büchsenfinte), ključ med petelinji 80 K, prima 100 K. Največja garancija. Friedr Ogris, puškar, St. Margareten Rosental, Koreško. Po strelu napravijo moje dobro in trajno izdelane puške dobro in strelcu največje veselje.

+Korpulanca+

debelost

odpravi znateni pristni dr. Richterjev čaj za zajtrk. Edino neškodljivo sredstvo prijetnega okusa in garantirano zanesljivega učinka. En zav. K 250, 3 zav. K 7—; dopolnilje postnine prešta od instituta „Hermes“, München 154, Baaderstr. 8. — Spric: dr. med Qu.: konstataira 5—6 ja celo 9½ kg znižana teža v ca 21 dneh. Dr. W. K. v K.: Z uspehom Vašega čaja za zajtrk, jasno zadovoljen ... Dr. Sch. E. v B. Sem jasno zadovoljen s čajem za zajtrk, ker je moja teža se znižala. Gospa M. v D. Na moje največje veselje sem izgubila 40 funtov teže. 816

Zaslужek

2—4 K na dan in stalno zlahko prljubljeno štrikario v lastni hiši z masino za hitro štrikanje "Patenthebel", nedosezeno mnogostranska, praktična in trajna, (jekleni ključavnice). Podak lahak in zastonj. Garantirano povsod trajno odjemanje dela. Prospekt zastonj. Podjetje za pospeševanje domače štrikarie Karl Wolf, VII., Mariahilferstraße stev. 82. 815

Ena 938
švicarska goldin - ura

ki gre dobro na sekundo za samo K 270. Kdor zdaj ne kopi, nima te prilike nikdar več v življenju. Se dobi po povzetju pri S. Brandes - Krakova. B. Jósefowicz st. 11-

Proda se v enem, večem trgu na Spodnjem Štajerskem

hiša z gostilno

in mesarijo. Kje? pove upraviteljstvo "Štajerca." 938

██████████

Iščem službo 979

za gozdarja ali pa na veliko posestvo za oskrbnika; sem oženjen, brez otrok in vojščno prost. — Naslov pove uprava tega lista.

██████████

Sedlarski in obenem
tapetniški učenec

zmoten obeh deželnih jezikov, se takoj sprejme pri Leo Kulinc, sedlar in tapetnik, Ptuj, Untere Draugasse 6. 981

██████████

Posebno priporočamo

Ceno

Posteljno Perje

in davne

kila sivih, šlisanih K 2—, belih 2/40, napel belih prima 80 K, belih K 4—, prima kot davni mehkih K 6—, velen-prima K 7—, 8— in 9/60. Davne sive K 6—, 7—, bele prima 10—, prsu flavm K 12—, od 5 kil naprej franko.

Gotove napolnjene postelje

iz tesno-nitnega, rdečega, plavega, rumenega ali belega inleta (nankinga), 1 tuhen, ca 180 cm dolga, 120 cm široka, skupaj z 2 blazinama za glavo, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, dovolj napolnjena z novim, sivim, flaminastim in trajnim perjem za postelj K 16—, napel davne K 20—, dansko perje K 24—. Posamezne tuhne K 10—, 12—, 14—, 16—. Posamezne blazine za glavo K 3—, 3/50, 4—. Tuhne 200: 140 cm velike K 18—, 15—, 18—, 20—. Blazine za glavo 90: 70 cm velike K 450—, 5—, 5/50. Spodnje tuhne iz najboljšega gradila 180: 116 cm velike K 18— in 15— posluje od 10 K naprej franko po povzetju ali naprej-plaćilu. 659

Max Berger, Deschenitz a 115 (Böhmerwald).

Brez rizike, ker je izmenjava dovoljena ali se vrne denar. Bo

zato ilustrovani cenik vsega posteljnega blaga zastonj

Na obroke!

Kdor hoče poceni uro in verizio kupiti, naj piše na tančni naslov.

— Vsled velikih zakljukov oddajam po celi Avstro-Ogrskem takoj za K 14— prvorazredno pravo srebrno remontoar-u s 3 srebrnimi pokrovki najfinje gravirano. In eno 14 karatno zlato verizio, najmodernejše pancer-facije, c. kr. puncirano, 60 gramov teže, za K 140— po mojih ugodenih pogojih samo 4 K na mesec. Takojšnja dobava. Vsespolov prati povzetju prve svote K 14—.

R. Lechner, hiša z zlatim blagom, Lundenburg št. 198.

Oblastveno avtorizirani

802

civilni geometrer

Richard Stiger v Ptiju

(novi rotovž, II. nadstropje)

priporoča se za izpeljavo razdelitev posestev, omjevitv in določitev mej, popravkov mej in vseh drugih v to stroko spadajočih del.

Utročji vozički

za 12, 14, 16, 18, 20 K
in tudi finejše sorte v
velikem izbiru se dobiva v veliki trgovini

Johann Koss

CELJE

na kolodvorskem prostoru.

(Zahtevajte cenik).

Mesčanska parna žaga.

Na novem lenthrem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in pliinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur

v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razzaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

██████████

Pozor!

50.000 parov čevelj! 4 pari
čevelj samo K 8—. Zaradi
ustavljanja plačil raznih večja
fabrik se mi je naročilo,
prodati večje število čevelj
globoko pod izdel. ceno. Prodaj
torej vsakomur 2 para
moških in 2 para ženskih šnirc
čevelj, usnje, rui, ali črno gal
čo. Kapen-bezec, močno ob
kovana usnjata tlá, vlečelec,
najnov. fasija, velikost po
st. Vsi 4 pari koštajo le K
8—. — Pošlje po povzetju
C. Wiener, eksport čevelj, Kra
kov st. 206. Izmenjava dovo
ljena ali denar nazaj.

██████████

Volovski hlapec

oženjen, brez malih otrok, zdrav, trezen, mirni ljub takoj v letno službo sprejmejo. Dobijo: prosto stanovanje, drva, polje, dovoljenje, da redijo 1 krov svinji in 8 kokoši, in K 480— gotove plače, izobrašeni otroci pa dnevno plačo. Le pridni lji z letnimi spričevali naj nemško pišejo se z dokumenti predstavijo pri oskrbniku graščine Steinhof pri Radgoni.

Priporočljiva domača sredstva

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepjanje krvi slabosti in bleidičnosti (Bleichsuh) itd.; steklenica — Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 120 K kalju, težki sapki itd. — Čaj in pilule za čiščenje z 80 vin. — Čaj proti gichti à 80 vin. — Balzam gichti, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki strani boleznine. — Bleiburški živinski pršek à 120 vin. — Čaj proti odvajjanju krvi v živalski vodi à 160. Izvrstni strup za podgane, mihi, ščurke & K 1—, lažljivatev L. Herbst, apoteka, Bleiburg na Kočev

Sportne jope in telovniki za gus iz kamelove dlake

ter Beckovo perilo iz kamelove dlake proti revni in iščas se dobri le pristno po originalni fabriški cenah. Specjalna tvornica z električnim obratom blaga iz kamelove dlake, sweater, in kapé, gihoti rokav, gihote noge, ogreja v buh, ogreja za kolena, ogreja za noge, sportno blago za lov in zimske sport. P. Karlsbad in Marienberg. — M. Beck, Dunaj, Hauptstrasse 30/48. — Natančnejši cenik se vsakomur zastonj in franko.

Konjski hlapec

oženjen, brez malih otrok, zdrav, trezen, mirni ljub takoj v letno službo sprejmejo. Dobijo: prosto stanovanje, drva, polje, dovoljenje, da redijo 1 krov svinji in 8 kokoši, in K 480— gotove plače, izobrašeni otroci pa dnevno plačo. Le pridni lji z letnimi spričevali naj nemško pišejo se z dokumenti predstavijo pri oskrbniku graščine Steinhof pri Radgoni.

Denar

prihranite pri solidni razposiljalni hiši R. Mikut, Ljubljana št. 104, aka vzorce štofov za gospodinje in dame

zahtevate.

Nobenih troškov, solidno blago. Nobene kupov obveznosti.

Ali potrebujete orožje?

Dobri revolverji od K 5—, dometne repeti, pištole kal. 635 mm od K 36—, fiobert-tešingi od K 8/35. **Cene puške za lov** z najvišji kakovosti. Wernli, infant, puški skoraj nove K 7/50. Take odrezane v obliki karabina za kroglio 100/200 korakov K 12—, za šrot (kal. 30) po K 13/50. Pište takoj po cenik 1 (brezplačno) strogo realno fabriko orodja A. ANTONIUS v Borovljah 41 (Koroško).

400 hektolitrov

vipavskega in goriškega vina

imam za prodati. Izborna letosnja vipavska vina so medost od 16 do 20 stopinj cukernišča. Izvrstna vina so mošti, znan po celi Avstriji, prodajam na dobelj po mestni ceni po dogovoru. Imam tudi vec tisoč cepijenj korenjakov različnih vrst (Silvanec zeleni, laški Ruzek, C. C. po dogovoru. Se priporočam za oboj. Josip Cind, prodaja vina in cepijenj trt Vrhpolje, p. Vipava, Kranj.

Motorji

za surove olje z visokim pritiskom od 16 do 100 HP. Obratni troški 1 do 1½, vinarja za uro in konjsko moč. Bencin, petrolin in bencol-motorji ležeče in stoječe konstrukcije od 1 do 50 HP, ter lekomobilni od 2 do 20 HP. Obratni troški 5 do 6 vinarjev na uro in konjsko moč. 78

J. Warchałowski

Dunaj, III., Paulusgasse 3. — Budapest, VI., Váci körút 37

Ugodni plačilni pogoji. — Ceniki in obisk kupcev brezplačno.

veliko trgovino Johann Koss, Celje

na kolodvorskem prostoru

zaradi njene solidnosti, nizkih cen in velikega izbira, kjer se s samo dobrim blagom postreže; tam se vse dobi, kar kmet le potrebuje, naj si bode manufaktурно blago, gotovih oblek za moške, ženske in otroke, klobuke, čevlje, sploh obutalo, štrikane in šifonaste srajce, krvavate, stročje vozičke, na grobne vence in trakove, z eno besedo vse.

zdravniško priporočeno.

Ako se vsled nezadostne ali napačne hrane, ali pa iz drugih vzrokov otroci ne morejo prav razvijati, zasluži nobeno drugo okrepčevalno sredstvo večjega panja nego Scottova leberteran emulzija, ki se je za uporabo v okrepčevanje kosti, za okrepčevanje trupla izvedlo obnesla. V njej nahajajoče se redilne snovi pospešujejo rast krepkih, ravnih kosti in podpirajo celik tako, da bodoče vtroci kmalu veseli in krepki ali skakali. Malim diši Scottova emulzija; jemljejoča, smetanasto zmese z veseljem.

SCOTTOVA EMULZIJA

je že kmalu 40 let vsei dežela vpeljana, se od mnogobrojnih zdravnikov zapisuje, ker jo ti za v vsakem oziru vzorni, zanesljivi in vplivni preparat cenijo.

na originalne steklenice 2 K 50 h. Se dobi v vseh apotekah, v posloviti 50 h v znakih na SCOTT & BOWNE, z. o. z., VII. in pod pozivom na ta list se zgora enkratna doposiljanje poizkušnje po eni apoteki. 28

Zamude pri jesenskem delu se lahko še popravijo. Rizi in žuci, ki so dobile le hlevski gnij ali pa sploh nobenega gnij, da se takoj po setvi ali pa pozmi v mrazu celo na malo oddej, z najboljšim uspehom gnojenje (Kopfdrüngung) z Tomazevim moko. Take seteve se razvijajo krepko in pretrpijo neškodno zimsko vreme mnogo bolje ter dajo tudi mnogo lepše rizi s težkim polnim zrnjem. Opozarjammo tudi na gnojenje travnikov z Tomazevim mokom.

Vraž kadiška. Znano je, da preohilo kadenje vratu, oziroma kadiška, ki so dobile le hlevski gnij ali pa sploh nobenega gnij, da se takoj po setvi ali pa pozmi v mrazu celo na malo oddej, z najboljšim uspehom gnojenje (Kopfdrüngung) z Tomazevim moko. Take seteve se razvijajo krepko in pretrpijo neškodno zimsko vreme mnogo bolje ter dajo tudi mnogo lepše rizi s težkim polnim zrnjem. Opozarjammo tudi na gnojenje travnikov z Tomazevim mokom.

Stalni zaslubek v lastnem domu si zagurite s priljubljeno lahko štrikarijo potom priznane mašine za hitro štrikanje "Prima-Strickarn" (Prima-Strickarn). Prospekti brezplačno. Podjetje v pospeševanje domačega dela Karl Wolf na Dunaju, VII., Kurfürststrasse 82.

Da so ure svetovnoznanne firme Max Böhnle, Dunaj, IV., Kärntnerstrasse 27/51, najboljše, o tem ni danes nobenega dvoma več. Že 70 letni obstoj te hiše dokazuje, da ima firma ure, ki imajo v srebrinu le v najboljši kakovosti. Vsakdo naj torej kupi po glavnem cenik s 5000 slikami, ki se ga dobi zastonj in nato.

Ali imate bolečine? Revmatične, gihične, glavobol, zobobol? Da je se vselej prepričala prebladi? Poskusite Fellerjev fluid z "z. z. Palma", ki odpravi bolečine in zdravi in se rabi tudi pri bolečinah v hrhu, krizu, členkih. To je res dobro! To ni samo revma? I poizkusni tucat 5 K franko. Dober tek! Zdrave zelodeze namo, ker rabimo Fellerjeve odvajalne Harbarberapilje z z. z. Palmen. Poskusite jih! 6 škatljek franko + 4 krone. Izdelovalec inatelj E. V. Feller, Stubica (Elsaplatz 24) na Hrvatskem.

Loterijske številke.

Gradec, dne 9. novembra 21, 47, 27, 62, 45.
Ptuj, dne 31. oktobra: 75, 36, 40, 14, 79.

Nekaj važnega!

Malokdaj!

987

Kdor želi priči z malim demarjanom na posestvo, kjer je dovolj nivoj, vinograda, hosta in travnik, pri glavnem potu na Ljubljanski, kjer je tudi lahko zelenina, kakor je že enkrat tudi tu, pred hišo, lep sadonosnik. Prav pripravno za rokodelce in penzioniste, kakor tudi zeleniške delavce. Cena 1000 K. drugo počasi. Natančnejša opisna daje Anton Prosenič, tele 20, pošta Rajhenburg, 20, pošta Ptuj.

La ženine in neveste.

Poročni prstani iz zlata

od K 8 — naprej samo pri F. Werhoni, urar, Ptuj, Herrengasse 20. 986

Iščem v najem 995

gostilno s posestvom

Slav: Lujza Matekovič,

čeb-Vogau b. Ehrenhausen,

Jabolčnico

prodaja

Rudolf Wibmer v

Ptuj. 990

Lepo posestvo

na prodaj, dobičkanosno posestvo pri Mariboru, obseže 25 oralov, njive, travniki in polni lesi, parcele so razdelne in večina, da se hiše stavijo, se bo oddalo za dragi denar; pri tem posestvu je veliko poslopje zidano, z opeko krito, se proda po nizki ceni vkup ali pa razdelno (po parcelah); več pove upravnštvo tega lista. 1000

K 200—300
mesečno se lahko zasluži s porabo v zunanjosti službi življenske in otroške zavarovalnice. Primerno tudi kot postranski zaslubek. Oferte z referencami pod "Dauernde Stellung" na anončno ekspedicijo Josef Heuberger, Gradec, Herren-gasse 1. 991

V najem se da takoj posestvo ki meri 16 johov, v lepi legi, vse skupaj pri okrajini cesti, 15 minut do župne cerkve. Vse lepo posejano in obdelano. Nova zidana z opeko krita hiša, drugo poslopje še močno v dobrem stanu. Se da z vsem orodjem in pohištvo vred ali brez tega v živino 4 velika goveda in 4 večje in 5 malih svinj. Vina bode 4 do 5 polovnjakov še stari trs. Strelje in drv dovolj. V najem se da na 3 leta. Prodaja se pa ena čisto nova preša, cena 110 kron, i. s. gorna klada, žmek, vreteno in kamen, ki tehta 800 kg; potem lesena koča cena 180 K in dva orehova drevesa po 150 K in ene harmonika (Halbgitaristisch) cena 44 K. — Naslov: Franc Zatler, posestnik v Škednju, p. Špitalič pri Konjicah. 994

Na prodaj je
kmetija

v Kamenu v Podjuniški dolini na Koroškem z 19 oralji-mljšča, med tem 11 oralov njiv, gozd s 30 letnim rastom, hiša in hlev zidan. Cena 13 000 K. Polovica more na posestvu ostati. Odgovor daje: Jožef Pusch-nig v Zagorjah (Saager) pri Mohličah (Möchling) pošta Galicija na Koroškem.

2 pekovska učenca

se pod zelo ugodnimi pogoji takoj sprejmeta; kateri meni piše, po tistem se pripeljem do Ptuja po njega; več povem pismeno. Naslov je: Leopold Čeh, Dampfbäckerei in Andritz bei Graz.

Popravila dobro in poceni.

Ure, veržice, prstane itd. se kupuje najbolje in najceneje pri
F. WERHONIG, urar, Ptuj, Herrengasse 25
v bližini c. k. kazničnice. 985

Vsaka mati

naj bi si vzela k srcu, da je močnate jedi, kakor pogache, knedljene, testa, torte, kohe, pudding, auflaue, guglhupfe, krote, fleke, buhtelje, beugljene, nudeljne, omellete, palačinke, spalte, kifelce, dalke, kūchelje, nokerle, stolne itd. v mnogih slučajih, zlasti pri otrocih, pred mesnatimi jedili ali sestavljenimi jedili odlikovati, ako so z dodatkom

Dr. Oetker praška za pecivo à 12 h narejeni, kajti le te daj so se samo redilne, marveč tudi lahko prebavljive, kar je zlasti zoper pri otrocih jako visoko ceniti. Napravite torej za Vašo deco mnogo takih močnatih jedi z dr. Oetker praškom za pecivo, ki je povsod z milijonkrat priznanimi recepti v zalogi.

Zdravilno, redilno, céno.
Pazi naj se nato, da pristne fabrikate dr. Oetker dobijete. 777

Johanna Kräber, Allerheiligengasse 13

v Ptuju

priporoča svoja naturna vina iz lastnih goric

novi vino 72 vin.

Ljutomerčan 1911 80 "

Okički 1909 96 "

Jabolčni mošt 32 "

Mašancgec 40 "

 Za naprej lahko vsak pri nas vino pije. C. kr. namestnija je to dovolila, e. kr. trgovsko ministerstvo pa potrdilo.

Prodajalna se zapre ob delavnikih ob 7. uri zvečer, ob nedeljah in praznikih ob 12. uri opoldne.

993

Grozno

visoke cene se plačujejo pogosto za moška in ženska sukna, česar se pa vsak zasebnik na popolnoma lahek način ubrani in sicer če direktno naroča sukno, kakor tudi vse **plateno blago** izključno le iz šlezijskega tvojniškega trga.

Zahtevajte toraj, da se vam brezplačno določi moja **jesenska in zimska zbirka vzorcev**

Tigujem samo s pravovrtnim blagom.

Razpošiljalnica sukna

FRANC ŠMID

Jägerndorf Nr. 210, avstr. Šlezija.

952

Novo!

Šlager 1912.

Novo!

D. R. G. M. št. 526081

Novoletna šaljiva karta

v doslej nikdar vidni vrsti. Vsaka karta „slager“, ni za prekositi, humoristično in senzacijo. Vsaka, tudi najmanjša pošljatev je dobro sortirana in vsaka karta v kuverti. Samo mi imamo edino razpečevanje Zastopnike se za vse kraje isče.

10 orig. vzorc. pr. vpoš. 075 K Habighorst & Co.
25 kôsov 1—K
50 " 175 "
100 " 3—" Postschliessfach 149.
Povzetje 40 vinarjev več. Pismene znamke vseh delov vzamev v placiilo.

970

Zelo dobro idoča

gostilna

s trgovino mesečnega blaga, veliko lepo nadstropno hišo tik velike farne cerkve, šole in državne ceste, 10 minut od kolodovra, omo uro na Mirabora v zelo priljubljenem in lepem kraju, se takoj zaradi preselitve in nezmožnosti slovenskega jezika za samo 31 000 kron pod lahkim olačilnim pogoji proda. Vse natančneje pri Franz Petelinic Zgornja Polska pri Pragerskem. Vsakemu interesentu se na zahtevo brezplačno razglednico hše vpošlje. 919

En milijon konjskih odej

Samo K 1.95

kompletne velike

Neobhodno potrebne za svacega lastnika konj so naše znanične za vodo nepridorno šrapane konjske odeje, ki so kompl. velike, iz posebno debele, gorne Bruske voljne izdelane ter vsed tega konje pred vsakim prehajenjem varujejo in vedno zdrave obdržijo. Naše šrapane konjske odeje se dobijo v

vsaki poljubni barvi in se od neke uničene fabrike po sledenih izredno nizkih cenah prodajo:

1 kos konjska odeja, kompletna, velika	samo K 1.95
3 , konjska odeja, "	K 5.70
6 , "	K 11—

Edina razprodaja po povzetju:

M. Swoboda, Dunaj, III., Hiessgasse 13—114. 5

Giht, revmatizem in astma

so uspešno odstranijo po rabi mojega leta sem najbolje znanega Eucalyptus oja (avstralski naravni produkt). Čena originalne steklenice 1 K 50 h. Popis z mnogimi zahvalnimi pismi zastonj in postihe prosti. Eucalyptus mihi, najboljše sredstvo proti pegumi, mozuli, fleki (L-berflecke), finami in nečistosti obrazca, — Eucalyptus-bonboni edino vplivni proti kašlu, oslovskem kašlu, astmi itd.

ERNST HESS

— Klingenthal i. S. —

Se dobi v Ptiju v lekarni „pri zamoru“ H. Molitor. 57

Plin sam proizvajajoči 860

aparat za razsvetljavo

(Beleuchtungs-Körper). Povsed plinova žarnica, brez naprave cevi. Višča žarnica, Trockenlampe gori brez tekočine, dohta, brez nevarnosti. Troškije ne ure 1—2 vinarja, 50—120 svečetsvitne moči. Stenske lampe od K 13—najprej. Prošpekti zastonj o vseh modernih načinih razsvetljavev. **Schwab, Dunaj. Wiedner-Hauptstraße 113.**

Ižče se zastopnike.

Gospodinje!

Ne kupite putra ali nadomestila za puter, dokler niste glasovite, splošno preiskušene svetovne marke

BLAIMSCHEIN

„UNIKUM“

MARGARINE

preiskušili.

„UNIKUM“ ni rastlinska margarina.

„UNIKUM“ se izdeluje iz najčestejše goveje masti (Kernfett) s velepasteurizirano smetano in ima vsled tega najvišjo redilno vrednost ter je v resnicu zdrava.

„UNIKUM“ ni umetniški izdelek, temveč najčistejši narutni produkt.

„UNIKUM“ je 50⁰ cenejša nego navadni puter in garantiранo mnogo izdatnejša.

SAMO BLAIMSCHEIN „UNIKUM“ je s stalno državno kontrolo varovana in je to na vsakem zavodu razvidno.

Cenjena gospodinja!

Ne pustite se vsled tega z drugimi naznanili zapeljati in rabite kot nadomestilo za puter, kadar

pečete

cvrete

kuhate

za kruh s putrom

BLAIMSCHEIN's „UNIKUM“-MARGARINO

Se dobi povsod.

Poizkušna gratis in franko.

Združene fabrike za margarino in putra, DUNAJ XIV.

V življenju nikdar več! Vsled vojne na Balkanu

sem prisiljen, 20.000 kôsov imit. 786

srebrnih ur z dvojnim manteljonom

z izvstnem anker-ren. kolesjem, teče v rubinskih kamenjih, (3 pokrov), ki so bile za Turčijo namenjene za smešno ceno **K 6** — en kôs prodati in naj bi nikdo ne zamudil ugode prilike, da si to izborno, v resnici napol Šenkano uro nabavi. Naročite takoj, ker bodoje te ure v kratkem času razprodane.

3 leta pismene garancije
Razpošilja po povzetju.

Eksportna hiša ur

Max Böhnel,

Dunaj, IV., Margarethenstrasse Nr. 27/51.

Najboljša pomaska razprodaja!

Ceno perje za postelje

S. Benisch

1 kg. sivih šansih 2 K; belih

2 K 40 h; na pol belih 2 K 80

belih 4 K; belih mehkih 5 K 100

kg najfinjejših smučenih šansih

6 K 40 h, 8 K; 1 kg tamn. (Daunen) sivega 6 K, 7 K; belih

10 K; najfinjejši princi 12 K. Ako se vzame 5 K, potem frak.

Gotove postelje

iz krepkega, rdečega, plavega, belega ali rumenega nankinča tuhen, 180 cm dolg, 120 cm širok, z 2 glavnimi blazine, 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjene z novim, sintetnim in flamatinom perjem za postelje 16 K; pol-danne 20 K; posamezni tuheni 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; glavne blazine 3 K, 8 K 50, 4 K. Se pošte po povzetju od 12 K na prej franko. Izmenjava ali vrnitev franko dovojeno. Kar se dopada denar nazaj. S. Benisch, Deschenitz Nr. 78 Šeke, (Böhmen). Ženik gratis in franko.

Priznano dobro in ceno

se dobi

rezano blago, perilo in oblike

pri Adolfu Wesiak, Maribor, Freihausgasse-Hagyth (od novega Hauptplatzu proti „Narodnem domu“) v novo zgodno Warenhalle.

za take, ki so plešasti in nimajo brade.

Elegantno rast brade in las zamore se tekom 8 dñij z rabo Cara lasnega balzama povzročiti. Ta balzam prinese lase in brado vseh plešastih in redko z lasni obrati osve v rast.

Cara je najboljši izdelek moderne znanosti na tem polju in je prizan kot eden najboljših.

Cara lasni balzam se vsled tega tudi od vseh mladih in starih gospodov in da po celem svetu rabi.

Cara pripelje izumre lasne papile zopet v rast in sicer po rabi malo dñij in da se vsled tega v tako kratkem času krepko rast las. Za neškodljivost se garantira!

Ako to ni res, plačamo

1000 kron netto

vsem osebam, ki so plešaste, brez brade ali redko obraščene in ki se Cara balzamu uspeha stiri tedne dolgo rabi.

MI smo edina tvrška, ki zamorekujevemo tako garancijo ponuditi.

Gospod Josef Silhany piše:

Velevcenjena firma!

Ker je moj prijatelj z Vašim balzatom tekom 8 tednov lepo rast brade doseg.

Z velespoštvovanjem

Josef Silhany, Erszebetfalva, Ogrska.

Za mi poslanji zavoj Cara zahvalim se iskreno. Rabim zdaj Vaše lasno sredstvo tekom 12 dñij in sicer z dobrim učinkom.

moji lasi ne izpadajo, marveč postajajo debelejši in težji; tudi niso tako malo rasli, odkar sem pridelal Vaš lasni balzam rabi. Ima moja brada postane brezvomno krepkejša kakor preje. Jaz sem že mnogo lasnih sredstev poizkusil, a brez uspeha in zahvaljujem se Vam torej iz vsega srca za Vaše krasno lasno sredstvo. Bodočim budem to sredstvo vsem praporilo, ki imajo ranjajo, z najočetljivo zahvalo ostajem Vaš

O. V. M. Kopenhagen.

Cara daje lasem in bradi svitli, valjčkom podobni izgled in padajo lasi potemlahko in mehko.

Rapošilja se proti naprej-plačilu ali povzetju po celem svetu, ako se piše na največjo špecialno trgovino.

En zavoj Cara stane 6 kron, dva zavojia 10 kron.

Cara-Haus, Kopenhagen 283., Dansko.

(Pisma treba frankirati s 25 vinarji, poštne karte pa z 10 vinarji).